

Glasnik MIRA

Godište V. • Broj 9 • Međugorje • Rujan 2010. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

*Učitelju dobri, što mi je činiti
da baštinim život vječni?*

Do Isusovih nogu – u Isusovoj školi

Nova je školska godina pred nama. Danas se naglašava potreba stjecanja novih spoznaja, svatko se mora u svome zvanju doškolovavati, ići ukorak s napretkom znanosti i znanja. Svakodnevno vidimo kako znanost grabi golemim koracima naprijed, posvuda nova otkrića i spoznaje, nove tehnologije. Vidimo nesagledive mogućnosti koje se otvaraju ljudskome umu. Čovjek prodire u svemir, makrokozmos, ali i u mikrokozmos, u najsitnije staničje. Želi dokučiti sadržaj i smisao svega što ga okružuje, želi proniknuti u bit stvari, materije, gena; što te gene pokreće, što nas u životu vodi i zaokuplja. To stjecanje znanja nosi sa sobom također i osjećaj čovjekove izgubljenosti u svemiru. Tko smo i što smo u odnosu na svemirska bezmjerja, koji je smisao života, postojanja? Odakle život, tko je sve pokrenuo, tko je svemu udahnuo duh i dah života?

fra Tomislav Pervan

Znanost pokušava protumačiti, kuša stvoriti okolnosti u kojima nastaje život, ali njoj nikada ne će uspjeti udahnuti bilo čemu život. Nemoguće je da i najsvremenija tehnika nadide samu sebe i načini bitni skok – iz neživa u živo. Novija istraživanja dokazuju kako je svaka stanica čovjekova organizma – a ima ih preko pedeset tisuća milijarda – oduhovljena, kako

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Gospa nam poručuje: Molite, molite, molite!
vlč. Adalbert Rebić

21. Mladifest
Mlad, bogat, pošten, ali vezan
mons. Domenico Sigalini

21. Mladifest
Hee-Ah i njezina majka Bernadette iz Koreje

21. Mladifest
Torinsko platno
Giulio Fanti

Lectio divina – S Marijom
kroz Bibliju
Komu smeta križ i zašto
Lidija Paris

Iskustva
Međugorje – milosni izvor i pravo čudo
fra Petar Ljubičić

Draga djeco!
S velikom radošću i danas vas želim iznova pozvati: molite, molite, molite. Neka vam ovo vrijeme bude vrijeme osobne molitve. Tijekom dana nađite mjesto gdje ćete se u sabranosti radosno moliti. Ja vas ljubim i sve blagoslivljam. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

(25. kolovoza 2010.)

Fotografiju na naslovnici snimio Foto Đani

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Nalog 14, Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u EUR:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ: 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCH33HAN | **Iz svih europskih zemalja u EUR:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ: 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Iz sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

► njima ne ravnaju geni, nego ono što njih pokreće, njihovo okruženje. Čovjek ostaje svakim danom iznenađen otkrićima znanosti kojoj nikako ne uspijeva dosegnuti nastanak života. Sve se više znanstvenika okreće Bogu kao jedinoj realnoj hipotezi nastanka života i svemira. Pa i u pretpostavci *Velikoga praska*.

U kršćanstvu je vjera bitno odnos s Bogom

Davno, još u olovnim vremenima zlosilnoga komunizma, ruski je pisac Andrej Sinjavski u sibirskim logorima zapisao: „Čovjek ne mora vjerovati iz stare navade. Ne mora čovjek vjerovati ni iz straha pred smrću. Ne mora vjerovati ni za svaki slučaj, pa ni zato što nas na to netko sili; ne mora vjerovati ni iz humanističkih načela, pa ni s razloga da *spasi svoju dušu* ili pak da bi bio originalan. Čovjek treba vjerovati iz jednostavnog razloga jer BOG POSTOJI, BOG JEST.“

Dok nam Biblija jasno veli kako je Bog stvoritelj i uzdržavatelj svega, upravo prema prvome članku našega Vjerovanja, dotle se svuda oko nas širi praznovjerje, magija, ezoterija, razne istočnjačke prakse, šamanizam, astrologija, numerologija, antropozofija i te-

ozofija, okultizam, horoskop, nude se i prodaju amuleti, privjesci i kamenčići koji će nas zaštititi, razni magijski predmeti. Zna se dogoditi da i oni koji su došli tražiti milost od Boga u Međugorju odu kojekakvim vračarama, unoseći samo još veći nemir u svoje ionako nemirno srce. Sve je to stanoviti namjestak (surogat) za pravoga Boga. Nude se seminari za produbljanje čovjekove svijesti, uranjanje u svemir, kozmos, u božansku energiju (nema tu osobnoga Boga, nego nekakva božanska svemirska energija). Uniđemo li u bilo koju knjižaru na Zapadu gdje se nude knjige s vjerskim sadržajem, zamijetit ćemo kako su police s izvornim kršćanskim i katoličkim naslovima i ponudama gotovo nezamjetljive u odnosu na golemu literaturu koja se nudi iz alternativnih religijskih ili pseudoreligijskih pokreta, suvremene ezoterije i misterijske prakse. Milijunske naklade svojih knjiga bilježi njihov najznamenitiji zastupnik Paulo Coelho. Naći ćemo ga i u vjerničkim kućama prije nego Bibliju. Što on nudi? Vrlo jeftinu životnu utjehu! U svim tim religijskim ponudama nema osobnoga Boga, nema patnje, nema križa, nema onoga bitnoga što je biljeg čovjekova života, ali i Isusova nauka i života.

Sve te nekršćanske prakse imaju za potku misao kako je čovjek „dio božanstva“. Dade se to usporediti sa sitnim dijamantom u gromadi ugljena. Ista im je kemijska formula, dijamant kao čisti ugljik. Ljušteći dio po dio dopiremo do dijamanta. U kršćanstvu je vjera bitno odnos s Bogom – u sakramentima,

Kršćanstvo ima svoju mjeru i mjerilo, a to je vjerodostojnost. Vjerodostojnost se uvijek mjeri razlozima i dokazima. I podvrgava se prosudbi umova, filozofije, mudrosti, jer filozofija izvorno znači ljubav prema mudrosti. Kršćanstvo i vjera traže mudrost, te žele dosegnuti u promišljanju svoje utemeljenje i razumsko opravdanje.

u molitvi – dok je u ezoteriji riječ o razvoju vlastitoga ja i uranjanju u božanstvo, stanjanje u kozmičku energiju i harmoniju. U kršćanskoj vjeri imamo uvijek kao podlogu vjerski sadržaj i znanje, dok ezoterija ne treba nikakvu spoznaju. U ezoteriji se tek stupnjevitom, kroz inicijaciju postaje netko, ide se prema prosvjetljenju kroz stanovite tehnike, a u vjeri smo već po krštenju djeca Božja.

Vjerodostojnost – mjera i mjerilo kršćanstva

Naša je vjera bitno vezana uz spoznaju, znanje i svjedočenje. Od početaka kršćanskoga vjerovanja imamo upravo imperativ proučavati korijenje vjere, izučavati slovicu svoga vjerovanja. Pavao će doviknuti svojim „svetima u Rimu“ kako njihova vjera mora biti razumski utemeljena, opravdana. Sveti Petar pak poručuje vjernicima kojima upravlja pismo utjehe i ohrabrenja kako trebaju biti uvijek spremni na odgovor, tj. obranu svoje vjere pred svakim tko od njih traži razlog za nadu koja ih prožima i nosi u sigurnu, Kristovu budućnost (usp. 1 Pt 3,15). Moramo imati na umu kako je u svojim počecima kršćanstvo odbacivalo bilo kakav razgovor s poganskim religijama, misterijskim kultovima, raznim ezoterijskim praksama, magijom, bilo kojim oblikom mitologije. Za kršćanstvo je cjelokupni poganski panteon plod demonskih sila koje čovjeka zarobljuju. Ono se nije priklanjalo nijednoj mitologiji, nego je odmah tražilo partnere u ondašnjoj grčko-rimskoj misli. Ništa zajedničkoga nema Krist s poganstvom! Ili Krist ili Belijar!

Pavao se nije ustručavao poći na atenski Areopag – pojam ondašnje filozofske misli – i ondje se upustiti u filozofsku raspravu sa stohičkim i epikurejskim misliocima te i njima navijestiti *Nepoznatoga Boga*, razumsku i logičku opravdanost i razlozima nade i vjere u Isusa Krista te uskrsnuće mrtvih. Dakle, ide na ondašnje *forume* na kojima se odvijao javni život, ide na *forum* ondašnjih mislilaca (danas su to internetski *forumi* i *portali*), ko-

jima je razum glavno sredstvo kojim se u životu služe, a ne osjećaj ili srce ili pak mitologija te bavljenje ezoterijskim praksama, gdje se isključuje razum ili ne igra gotovo nikakvu ulogu, kao primjerice u poganskim mitovima i religijama.

Nastupa otvoreno s vjerom u Isusa Krista, koji je sami božanski Logos, Misao i Smisao. Svjesno se izlaže kritičkim pitanjima. Kršćanstvo postaje kritikom i krizom svega umovanja i vjerovanja. Znamo što se danas odvija na *tržnicama*. Nudi se, trguje, uspoređuje, odvaguje, vrši robna razmjena. Kršćanstvo ima svoju mjeru i mjerilo, a to je vjerodostojnost. Vjerodostojnost se uvijek mjeri razlozima i dokazima. I podvrgava se prosudbi umova, filozofije, mudrosti, jer filozofija izvorno znači ljubav prema mudrosti. Kršćanstvo i vjera traže mudrost, te žele dosegnuti u promišljanju svoje utemeljenje i razumsko opravdanje.

Od samih početaka vjera u Krista tražila je blizinu filozofije, bila s njome najuže vezana. Jasno, nije sve protjecalo glatko, bilo je sučeljavanje, trebalo je dokaza i protudokaza. Mnogi su se osjećali ponukani ponuditi vjernicima ali i mislećoj javnosti sustavni prikaz vjerovanja, sveukupni pogled na život, svijet i Boga. Na jednom mjestu sveti Augustin zaključuje: *Kad bi se danas pojavili Platon i njegovi učenici, vidjeli bi prepune crkve i prazne poganske hramove, vidjeli bi kršćane koji su ponosni na svoju vjeru i mudrost te bi u zanosu rekli kako je to ideal za kojim su i oni sami žudjeli, ali se nisu odvažili propovijedati. I sami bi se okrenuli vjeri u Isusa Krista, u kome su teorija i praksa, misao i život u posvemašnjem suglasju.*

Kršćanin je učenik Isusa Krista

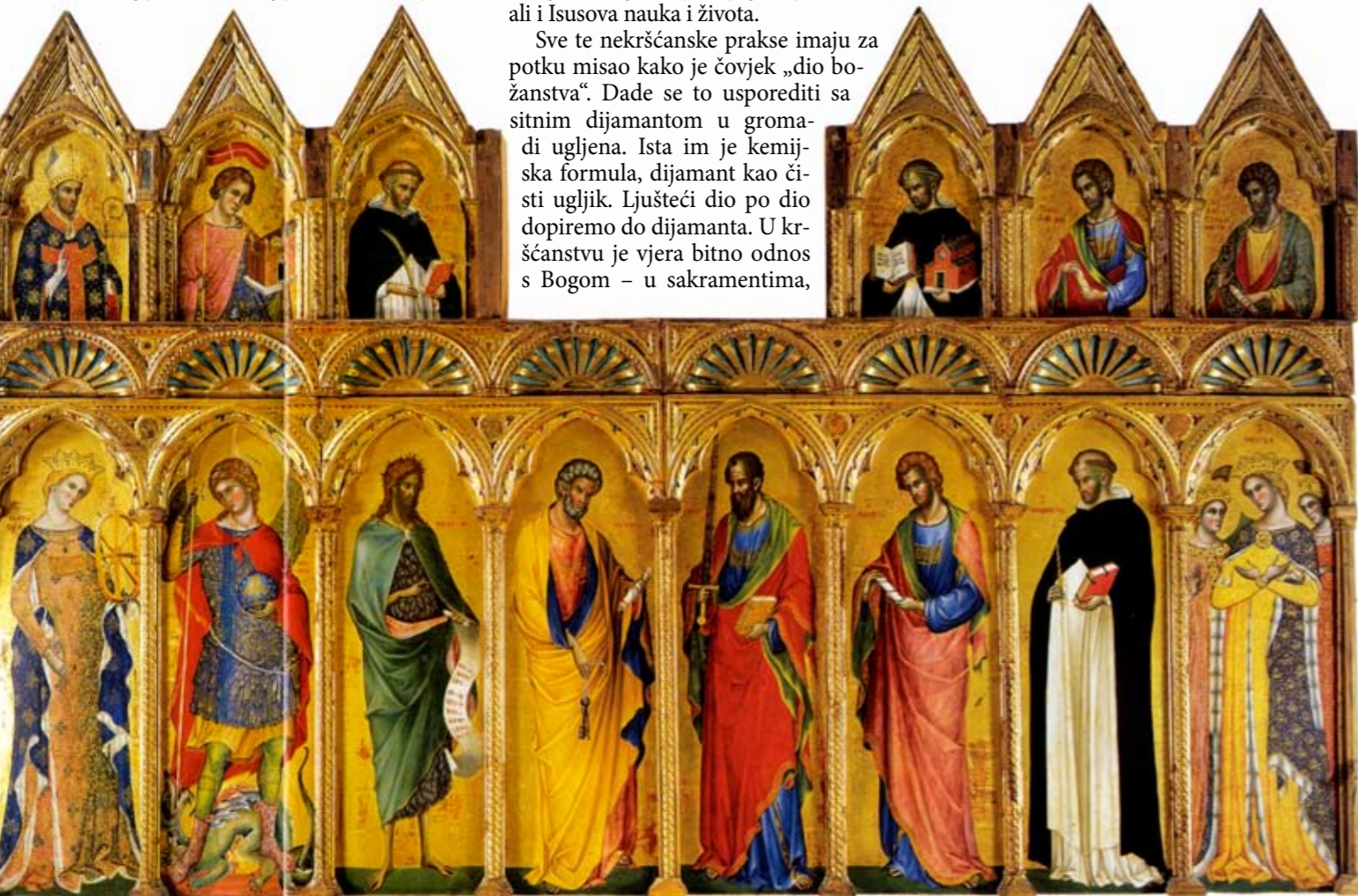
Smisao pak umovanja i naše vjerske pouke, vjeronauka, kateheze, dade se svešti na jednostavnu formulu: Upoznati Isusa Krista, biti prijatelj s Kristom. Vjera nije maglovito i nejasno znanje vjerskih istina, nego životna utemeljenost vjerovanja jednomu: Bogu koji se objavio u povijesti u Isusu Kristu. Jedan će kršćanski filozof i

svetac reći: *Ne vučemo korijenje iz filozofskih škola ni njihovih trjema, nego smo učenici galilejskih ribara i samoga Isusa Krista*. Čovjek je u potrazi za istinom, a punina istine je u osobi Isusa Krista. On je jamac istine jer dolazi iz Istine i sam je Istina, a u susretu s njime čovjekov život nalazi svoje ispunjenje. Kršćanin je bitno učenik Isusa Krista. Bez ove istine, bez spoznaje Isusa Krista, naša vjera je u opasnosti postati neobvezatna priča, mit ili pak praznovjerje. Snažna vjera treba snažan razum. Zato se kršćanstvo ni danas ne boji suočavanja sa suvremenom filozofskom misli. Božja je riječ bila za sve filozofske smjerove izazov, do danas. Na ovome planetu jedino još Crkva zastupa i naglašava kako se i Bog veže uz logiku i razum, kako je istaknuo Papa u govoru u Regensburgu prije četiri godine. Bog ne može protiv razuma i zdrave logike.

I danas kod mnogih mislilaca sveti Pavao izaziva divljenje. Nakon što je suvremena misao gotovo sve razgradila (tzv. dekonstruktivizam), došla do svojih granica, pojedinci se dive svetome Pavlu koji stavlja sve na jednu kartu – Isusa Krista. Pavla koji je sve dotadanje „razgradio“, da bi nanovo utemeljio sve na Isusu Kristu. Pavla koji ima samo jedno na pameti, živjeti i umrijeti za Krista. On je do srži osvjedočen kako su granice i razlike između ljudi – položaj, rasa, spol, vjera – drugorazredni prema činjenici da je Bog postao čovjekom kako bi u sebi oslobodio, obnovio, preobrazio sve čovjekovo. To je smion univerzalizam koji proizlazi iz njegova *biti u Kristu* ili pak Kristova poniženja, siromaštva i poniženosti, do samoga križa.

Za nas nema ljepše zadaće nego danomice spoznavati *duljinu i širinu i visinu i dubinu ljubavi i spoznaje Isusa Krista*. Stoga naš vjeronauk nije puklo učenje nekih vjerskih istina, nego proces u kome se dajemo oblikovati u istinske vjernike jedinim istinskim umjetnikom, Isusom Kristom. On je jedini od svih filozofa, učenjaka osnažio kao temeljnu sigurnost vjeru u vječni život, ništavnost smrti, nesebičnost sebedarne ljubavi. Isus koji je živio svjesno i samosvjesno, veći je od svih umjetnika. Prezirao je boju, mramor i glinu, radio je na živome tijelu. Nije pisao knjige, pravio kipove ili slike, nego je stvarao žive, nove ljude, čovjeka činio besmrtnim. Jedino sredstvo bijaše Duh i riječ. Na nama je dati se kroz proučavanje i prijateljevanje s tom osobom Njome oblikovati. Tek tada će nam život istinski uspjeti i bit ćemo sretni kao ljudi i vjernici. I u toj protežnici Međugorje je jedna velika ponuda, susresti i spoznati nadspoznatljivu ljubav – Isusa Krista preko njegove Majke.

Za nas nema ljepše zadaće nego danomice spoznavati duljinu i širinu i visinu i dubinu ljubavi i spoznaje Isusa Krista. Stoga naš vjeronauk nije puklo učenje nekih vjerskih istina, nego proces u kome se dajemo oblikovati u istinske vjernike jedinim istinskim umjetnikom, Isusom Kristom.

Gospa nam poručuje: Molite, molite, molite!

Gospa nas poziva na molitvu. To čini veoma često, skoro svaki mjesec. No ovaj puta nas poziva na molitvu višestruko, uporno i s velikom radošću: Molite, molite, molite! Želi da nam ovo vrijeme, ovih sljedećih mjesec dana, bude vrijeme osobne molitve. Marija stavlja naglasak na osobnu molitvu. Osim zajedničke molitve, koja sigurno ima veliku vrijednost u Božjim očima, Gospa nas poziva na osobnu molitvu, poziva nas da svatko od nas po-naosob posveti vrijeme razgovoru s Bogom. Marija čini isto što je činio i Isus iz Nazareta i njegov učenik Pavao i Crkva kroz povijest.

vlč. Adalbert Rebić

Isus poziva svoje učenike da mole

Isus poziva svoje učenike da mole za sve ljude, da mole i za svoje neprijatelje, za one koji ih progone: „Čuli ste da je rečeno: Ljubi svoga bližnjega, a mrzi neprijatelja. A ja vam kažem: Ljubite neprijatelje, molite za one koji vas progone da budete sinovi svoga oca koji je na nebesima, jer on daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednicima i nepravednicima. ...Budite dakle savršeni kao što je savršeni Otac vaš nebeski!“ (Mt 5, 44). Upozorava učenike da mole misleći na ono što izgovaraju: „Tako i kad molite, ne budite kao licemjери. Vole moliti stojeći u sinagogama i na križanjima ulica da se pokažu ljudima. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću. Ti naprotiv, kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata i pomoli se svomu Ocu, koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti“ (Mt 6, 5-6). „Kad molite, ne blebećite kao pogani. Misle da će s mnoštva riječi biti uslišani. Ne nalikujte na njih. Ta zna vaš Otac što vam treba i prije nego li ga zaištete. Vi, dakle, ovako molite: ‘Oče naš, koji jesi na nebesima! Sveti se ime tvoje! Dođi kraljevstvo tvoje! Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji! Kruh naš svagdanji daj nam danas! I otpusti nam duge naše kako i mi otpustismo dužnicima svojim! I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od Zloga!’ Doista, ako vi otpustite ljudima njihove prijestupke, otpustit će i vama Otac vaš nebeski. Ako li vi ne otpustite ljudima, ni Otac vaš ne će otpustiti vaših prijestupaka“ (Mt 6, 7-15). Učenicima pozaspalima u Getseman-skom vrtu veli: „Bdijte i molite da ne padnete u napast! Duh je, istina, voljan, no tijelo je slabo...“ (Mt 26, 41). I u mnogim drugim zgodama Isus savjetuje svojim učenicima da ustrajno i pobožno mole.

Apostol Pavao svojim vjernicima u više navrata preporuča da mole

Kršćane u Efezu poziva da mole za sve kršćane, za sve svete i za njega da napreduje u naviještanju evanđelja. „Svakovrnom se molitvom i prošnjom u svakoj prigodi u Duhu molite. Poradi toga i bdijte sa svom ustrajnošću i molitvom za sve svete, i za me, da mi se otvore usta i dade riječ hrabro obznani otajstvo evanđelja kojeg sam poslanik u okovima, da se ohrabrim o njemu kako treba govoriti“ (Ef 6, 18-20). Kršćane u Kolosima nagovara: „U molitvi ustrajte, bdijte u njoj u zahvaljivanju! Molite ujedno i za nas: da nam Bog otvori vrata riječi te propovijedamo otajstvo Kristovo, za koje sam i okovan; da ga očitujem propovijedajući kako treba. Mudro se ponašajte prema onima vani: iskupljujte vrijeme! Riječ neka vam je uvijek ljubazna, solju začinjena: znajte svakomu odgovoriti kako treba“ (Kol 4, 2-6). Solunjane moli: „Bez prestanka se molite! U svemu zahvaljujte! Jer to je za vas volja Božja u Kristu Isusu. Duha ne trnite, proroštava ne prezirite! Sve provjeravajte: dobro zadržite, svake se sjene zla klonite!... Braćo, molite i za nas!“ (1 Sol 5, 17-22.25). I drugom zgodom moli ih da mole za nj i za uspjeh njegova naviještanja Isusova evanđelja: „Uostalom, molite, braćo, za nas da riječ Gospodnja trči i proslavlja se kao i u vas i da se oslobodimo nezgodnih i opakih ljudi. Jer nemaju svi vjere! Ali, vjerman je Gospodin koji će nas učvrstiti i sačuvati od Zloga. A uzdamo se, u Gospodinu, u vas: da vršite i da ćete vršiti ono što vam zapovijedamo. A Gospodin neka upravi srca vaša k ljubavi Božjoj i postojanosti Kristovoj.“ (2 Sol 3, 1-5). Ne treba se čuditi da i Gospa poziva nas kršćane da molimo, ustrajno molimo, svaki dan i svugdje i u svakoj prilici.

Molitva zauzima središnje mjesto u životu vjernika

Molitva kao osobni razgovor s Bogom zauzima središnje mjesto u životu svakog vjernika a pogotovo u životu pobožnog Židova i kršćanina. U židovstvu postoji zapovijed (micva) molitve: žena je obvezna izmoliti barem jednu molitvu na dan, obično jutarnju molitvu, a muškarac sve tri dnevne molitve (usp. Pnz 13). Židov je čovjek molitve. Molitva u njegovu vjerskom životu ima posebno značenje i ulogu. Molitva je za nj svetište u kojem može i smije razgovarati s Bogom: hvaliti ga, zahvaljivati mu, prositi ga za milost, ispovijedati mu svoje grijeh i moliti za oprostjenje. Molitvom pobožnik posvećuje svaki trenutak svoga svakidašnjeg života, te nastoji biti sabran, svjestan da se kreće u Božjem svijetu, u Božjem ozračju. Zato je nužna sabranost, molitvena nakana (kavanah).

Židovi su učili moliti pod vodstvom učinih i pobožnih rabina i po uputama Svetoga pisma. Rabini su, prema uputama Svetoga pisma i usmene predaje, uspostavili i ustrojili molitvenu službu Božju kakvu susrećemo u sinagogalnoj službi u Palestini već za Isusova i Marijina vremena. Marija je očigledno bila žena molitve, bila je, uostalom, „milosti puna“ i „Gospodin je bio s njome“ (usp. Lk 1, 28). Ove su dvije činjenice bitne za molitvu, za osobni razgovor s Bogom.

Molitvi je kao i kultu žrtve pobožni Židov pristupao čista srca i čiste savjeti. Savršena molitva u Židova je pretpostavljala ispovijed grijeha i pokajanje. „Kako su Izraelci na Crvenome moru očistili svoje srce i zatim otpjevali pjesmu... tako mora i čovjek očistiti srce prije molitve...“ (Mišna). Židov koji se moli povjerava se svomu Stvoritelju, kad liježe i kad ustaje. Njemu upu-

čuje svakoga jutro prvi blagoslov zahvalnosti uoči ponovnog rađanja tjelesne snage: „Blagoslovljen budi, Gospodine, Bože naš, vladaru svijeta, koji si mudro stvorio čovjeka...“ U molitvi se izvrsno odražava sklad vjere, nade i ljubavi. Židovski mistici uspo-ređuju molitvu s ljubavnim činom. „Molitva je parenje sa slavom Božjom. Zato se čovjek treba na početku molitve tijelom uzdizati i sagibati...“ (Martin Buber). Kretanje tijela, mali ples prilikom molitve, židovski tumači dovode u vezu sa Ps 35, 10: „Sve će kosti moje govoriti: Tko je, Gospode, poput tebe...“ I još reče Baal Šem Tov: „Molitva je radi čovjeka! Bogu nije potrebna naša molitva, naša je molitva potrebna nama. Tek kao moleća zajednica mi postajemo zemaljska slika nebeskih četa...“

Uz službenike sinagoge roditelji su bili dužni uvoditi svoje dijete u molitveni život. Tako je, očigledno, i Marija s Josipom zajedno uvodila Isusa u molitveni život. Isus je naučio moliti najprije od svoje majke i svoga oca Josipa. Njega su roditelji slali u sinagogu da ondje usavrši molitveni život. Isus je već kao dječak s navršениh dvanaest godina redovno prisustvovao službi Božjoj u sinagogi u Nazaretu, hodočastio u jeruzalemski hram i obavljao sve molitve koje su bile propisane Zakonom.

Marija je bila sva uroñjena u molitvu

Marija je bila Židovka i odgojena u židovskoj vjeri i pobožnosti. Bila je sva uroñjena u Božji svijet, u svijet Božje milosti i ljubavi. Njezin je duh trajno veličao Boga i radovao se, kliktao u Bogu, Spasitelju svome (usp. Lk 1, 46-47). Ona je svu stvarnost oko sebe promatrala u svjetlu vjere u Boga i o svemu je razmišljala: „Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svo-mem srcu“ (Lk 2, 19). Marija, dakle, zna cijeni-ti molitvu kao osobni razgovor s Bogom. I stoga svima nama preporuča da molimo, da neprestano razgovaramo s Bogom kao sa svojim ocem ili sa svojom Majkom. Za molitvu, razgovor s Bogom, bitno je povjerenje i ljubav. S nekim možemo ustrajno razgovarati samo ako ga volimo, ljubimo i u njega imamo povjerenje.

Marija je za svoju molitvu crpila nadahnuće najviše u psalmima, zbirci najljepših molitava, koje imaju neprolaznu vrijednost. To su spontane molitve kojima je izvor u iskustvu pojedinaca koje su pobožnici stekli u različitim situacijama. Psalmist Boga zaziva krikovima i vapajima (Ps 69, 4; 6, 7; 22, 2; 102, 6). On osjeća da Boga treba hvaliti i slaviti svim svojim bićem, dušom i tijelom (63, 2). Od Boga očekuje sva dobra, duhovna i materijalna. Du-

boko je svjestan da ga Bog vodi po svim putovima kroz ovu suznu dolinu. Zato on ima duboko povjerenje u Boga. S Bogom je povezan kao pupčanom vrpcom. To pozivanje u Boga i njegovu providnost prelazi od smijeha na suze i obratno (Ps 116, 10; 23, 4; 119, 143), a svoju ravnotežu nalazi između prošnje i zazivanja. On zahvaljuje već i prije no što je uslišan (Ps 140, 14; 22, 25). U psalmima se odražava vjera židovskoga naroda da on pripada zajednici, a da zajednica pripada Bogu. Nikakvo čudo da je Marija prihvatila psalme kao svoju molitvu. Njezina najdraža molitva, ona koju je izgovorila pred Elizabetom, bila je „Veliča duša moja Gospodina i kliče duh moj u Bogu Spasitelju mojemu!“ (Lk 1, 46-47). Ova je njezina molitva nadahnuta psalmima, florilegij najljepših uslika Boga u čast.

Iz takve duhovne molitvene sredine izrasla je Blažena Djevica Marija a i njezin sin Isus iz Nazareta (P. Lapide – U. Uluz, Der Jude Jesus). Marijina, Josipova i Isusova molitva bila je molitva čovjeka koji je stalno dizao svoje srce i svoj um k Bogu Ocu i s njime razgovarao kao što razgovara dijetete sa svojim ocem. Marijina i Isusova molitva, međutim, ostaje za nas tajna. Za nas ostaje tajna kakvi su to molitveni odnosi vladali između njih i njihova nebeskoga Oca. Čitav je život Isusov i Marijin bio prožet molitvom.

Ivan evanđelist ističe Mariju kao moliteljicu i posrednicu ljudi u nevolji. Na svadbi u Kani Galilejskoj ona je posredovala za ljude koji su se našli u nevolji zbog pomanjkanja vina i molila Isusa da im pomogne. Ljude oko sebe na svadbi upozorila je: „Što god vam rekne učinite!“ (Iv 2, 5). Iščekujući dolazak Duha Svetoga bila je s Isusovim učenicima u Dvorani posljednje večere: „...svi oni bijahu jednodušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom Isusovom, i braćom njegovom“ (Dj 1, 14).

Marija je predstavljena kao savršena moliteljica. Marija shvaća molitvu kao posebnu milost koju joj je Bog udijelio. Vjerovala je da je molitva jača nego djelovanje dobrih djela. Shvaćala je molitvu kao razgovor s Bogom. Čovjek dok moli treba biti svjestan da je u situaciji djeteta.

Što je molitva i što ona znači, Marija je mogla naučiti od svoga sina Isusa Krista. Isusova je zasluga da je Marija shvatila molitvu kao prisni odnos između čovjeka i Boga kao njegova Oca. Marija je kao i njezin sin Isus u odnosu na molitvu čvrsto stajala na tlu židovske tradicije svojega vremena. Dokaz toga je i Isusova molitva „Očenaša“, koja je tipično židovska molitva. Sve prošnje u Očenašu imaju svoje usporednice u židovskim molitvama (molitva „Osamnaest blagoslova“). Odnosno, još točnije, prošnje u Očenašu ne samo da imaju svoje usporednice u židovskim molitvama, nego je molitva Očenaša koju Isus uči moliti svoje učenike židovska molitva *par excellence*.

Marija je molitvu Očenaša vjerojatno poznavala. Naučila ju je od samoga Isusa. Od Isusa naučila je mnoge molitve koje su Isusu bile osobito pri srcu. A iznad svega od Isusa je naučila, poprimila duh molitve, duh kojim molitvu treba izgovarati Bogu. Taj duh ona želi prenijeti i nama, svojoj djeci.

„Tijekom dana nađite mjesto“ – poručuje Gospa – „gdje ćete se u sabranosti radosno moliti. Ja vas ljubim i sve blagoslivljam. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.“

Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinim život vječni? (Mk 10, 17)

Međunarodni molitveni susret mladih – Mladifest, po broju sudionika i vidljivoj radosti na njihovim licima, molitvenom ozračju koje posebice tih dana vlada u ovoj župi, središnji je događaj u životu mnogih mladih iz cijeloga svijeta. Mlade ne pozivaju nikakve promidžbene poruke niti prazna obećanja – dolaze jer ih poziva Majka, Kraljica Mira; o tijeku programa ne skrbe zaštitari, jer je u središtu međugorske poruke mir, gotovo opipljiv upravo na ovakvim velikim susretima.

Dvadeset i prvi međunarodni molitveni susret mladih – Mladifest, koji je započeo u Međugorju u nedjelju 1. kolovoza 2010. pod geslom „Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinim život vječni?“ (Mk 10,17) završio je u petak 6. kolovoza sv. Misom zahvalnicom na Križevcu u 5 sati. Svetu Misu, uz suslavlje svećenika iz cijeloga svijeta, predslavio je fra Danko Perutina. Večer prije, 5. kolovoza, međugorski župnik fra Petar Vlašić, kao domaćin, zahvalio je svima, poželio sretan povratak i sve pozvao na sljedeći, 22. Mladifest, koji će se održati u Međugorju u kolovozu 2011.

Sv. Misa, središnji događaj

Prve večeri na molitvenom susretu okupili su se deseci tisuća mladih iz šezdeset devet država sa svih kontinenata. U sljedećim danima pridruživale su im se novopristigle skupine, tako da broj zemalja sudioni-

ka prelazi sedamdeset. Program Mladifesta započinjao je jutarnjom molitvom u 9 sati, iza koje su slijedila svjedočanstva, kateheza i pjesme. Program se, nakon podnevne stanke, nastavljao od 16 sati do molitve krunice u 18 sati. Svakidašnji središnji susret bila je sv. Misa u 19 sati koju su predslavili ovogodišnji mladomisnici, a homilije održali fra Ivan Sesar, provincijal, fra Ljubo Kurtović, fra Marinko Šakota, fra Ivan Ivanda i fra Iko Skoko. U večernjim sv. Misama suslavilo je redovito preko petsto svećenika. Osim svećenika, sudionicima su se za vrijeme programa Mladifesta svjedočanstvom obraćali mnogi stališi – od ljudi s uobičajenim svakidašnjim životnim iskustvima do znanstvenika, akademika i biskupa. U utorak 3. kolovoza, nakon večernje sv. Mise kroz župu je održana procesija s nepreglednim brojem sudionika.

Program na dvadeset pet jezika

Svi programi u organizaciji Mladifesta simultano su prevedeni na engleski, francuski,

njemački, talijanski, španjolski, portugalski, poljski, češki, slovački, ruski, mađarski, rumunjski, koreanski, arapski, kineski i slovenski. Krunica i molitva vjernika molila se na dvadeset pet jezika. Sve događaje Festivala, glazbom i pjesmom, pratio je Međunarodni zbor i orkestar, pod ravnanjem prof. Damira Bunoze. Posebnost ovogodišnjega Festivala bili su i veliki videozidovi pokraj crkve sv. Jakova. Mladifest su od prvoga dana pratili deseci akreditiranih novinara iz različitih svjetskih medija, a sliku i ton preuzimali su brojni internetski portali u svijetu. Nekoliko televizijskih ekipa snimalo je vlastite dokumentarne emisije, a među njima i poznati BBC, najveća korporacija za emitiranje radijskog i televizijskog programa u svijetu.

Središte i izvorište mira

Molitveni susret mladih i ove je godine pokazao da je Međugorje u prvom tjednu kolovoza istinsko mjesto molitve, pjesme i svjedočenja, središte i izvorište mira u svijetu koji nas sve više „bombardira“ vijestima o nemirima, krizama, katastrofama... I nije samo riječ o mladima! Među njima su mladi

roditelji s djecom u kolicima ili naručju, invalidi, stariji ljudi i žene koji, u molitvi, nimalo ne odudaraju od mladog naraštaja koji svakodnevno, satima, moli pod suncem oko vanjskoga oltara. Mladi nam dolaze iz svih krajeva svijeta – crni, bijeli, crveni, žuti, sa zastavama svojih zemalja, a u molitvi postaju braća i sestre, prijatelji pod okriljem Kraljice Mira. Međugorje u prvom tjednu kolovoza, kažu župljani, najsnažnije podsjeća na prve dane i mjesece Gospina ukazanja, kad su sve

ceste i putovi kroz polja, svi puteljci, vodili prema crkvi sv. Jakova, na Brdo ukazanja i na Križevac, a žubor i pjesma molitve trajali satima. I što je za ove susrete i Međugorje znakovito jest da mnogi dolaze opet i opet jer, kažu, nigdje se ne mogu tako snažno napojiti mira i milosti, obnoviti se i krenuti u nove svagdanje životne obveze kao ovdje. I dok su mladi sudionici, radosni i duhovno obnovljeni, polako odlazili, u Međugorje su pristizale nove skupine hodočasnika.

Poruka kardinala Christoph Schönborna međugorskom Festivalu mladih primljena 5. kolovoza 2010.:

„Radost i pozdrav ljubljenom Međugorju. Kako da ne zahvalimo Gospi na tolikim mladima koji kod nje traže zaštitu i obranu, i od nje se daju voditi njezinom Sinu Isusu. Neka sveti Arški župnik posebno pomogne prisutnih 560 svećenika. Bog vas blagoslovio, kardinal Schönborn.“

Foto: ICMM

Snimila Lidija Paris

„Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinim život vječni?“ (Mk 10, 17-27)

Mlad, bogat, pošten, ali vezan

Mons. Domenico Sigalini, biskup Palestrine pokraj Rima, posljednji je biskup kojeg je zaređio blagopokojni papa Ivan Pavao II. Prije nego je zaređen za biskupa, mons. Sigalini tijekom cijeloga jednog desetljeća bio je delegat za pastoral mladih. Više je puta boravio u Međugorju, gdje je i ove godine održao katehezu za sudionike molitvenog susreta mladih

mons. Domenico Sigalini

Ponekad ti se može dogoditi da ti bude posve jasno da, ako tako nastaviš, ne ćeš nikada biti sretan. Tražio si sreću, ponekad bi ti se učinilo i da si je pronašao, no to bi obično bila još jedna zabluda. Stoga odlučiš da ti pomogne netko tko to može. Pokušao si razgovarati i s prijateljem za kojega se činilo da je u tome uspio, no ponovno ste se pronašli kako s pivom u ruci sjedite noću na stepenicama nekog kluba i tješite jedan drugoga zbog posljednje počinjene pogreške. Možda je od velike koristi razgovarati s prijateljem, no često je potrebno učiniti kvalitativni skok u potrazi za pravim vodičem.

Svi smo mi taj mladić iz Evandjelja

Mladić koji se spominje u Evandelju odlazi k pravoj osobi: on odlazi k Isusu. Tko mu više od Njega može otkriti tajnu sreće? On je uvijek zadovoljan, gdje god da ide nosi nadu, tko god ga susreće postaje obnovljen u svojoj nutrini, tko god pati ponovno se raduje, tko god traži, kod njega ponovno pronalazi i mijenja život.

„Idem i ja: nije mi više dovoljan moj mižerni život. Imam život koji je iznad prosjeka, no ako me pitate o radosti, tužniji sam od prosjaka i skitnica koji trče za Isusom. Što moram učiniti da budem dobro kao ti? Što moram učiniti da utažim tu žed za puninom koju osjećam u sebi, da se ne budim svako jutro s tom prazninom u duši? Pošten sam mladić: ne kradem, ne drogiram se, imam dobar odnos s ocem i majkom, čak i molim, ne činim smicalice prijateljima, ne idem sa ženama... no ipak osjećam da mi nešto nedostaje. Što mi to nedostaje da bi bio sretan?“

Upravo vi mladi, ali i svi mi u bilo kojoj životnoj dobi, svi smo mi taj mladić, taj čovjek koji se baca pred Isusove noge.

Svi mi tražimo sreću, lijep život, no tražimo i pošten život, život koji se cijeni, dostojan

janstven, dobar, a posebno tražimo potpun život, život bez pukotina koje kopaju dušu. Te pukotine u duši ostavljaju prijatelji poginuli u prometnim nesrećama, vaši prijatelji mladi poput vas. Te pukotine stvaraju pitanja pred patnjom, pred prijeverom, pa čak i onima u svijetu vjere koji nemaju odgovora. Svi smo zbunjeni pred činjenicom koliko zla ima i u nama svećenicima, no ni to nikomu ne može biti jednostavno opravdanje da ne misli više na Boga, da više ne voli Isusa Krista, da prezire Crkvu.

Ponekad svoja stajališta temeljimo na pogrešnim iskustvima koja smo proživjeli. Možda smo često dopuštali, poput sina koji bježi od Oca, da nas zavedu lažne stvari: vjerovali smo da letimo, no nedostajalo nam je nebo i nije bilo niti jedne zvijezde da nas vodi, nego su nas vodili naše neiskustvo i strasti.

Sada možemo učiniti pregled života, vaše životne radosti, radosti vašega osobnog ostvarenja, želje da postanete netko, da izađete iz sivila svakidašnjice.

Posljedice nepoštovanja zapovijedi

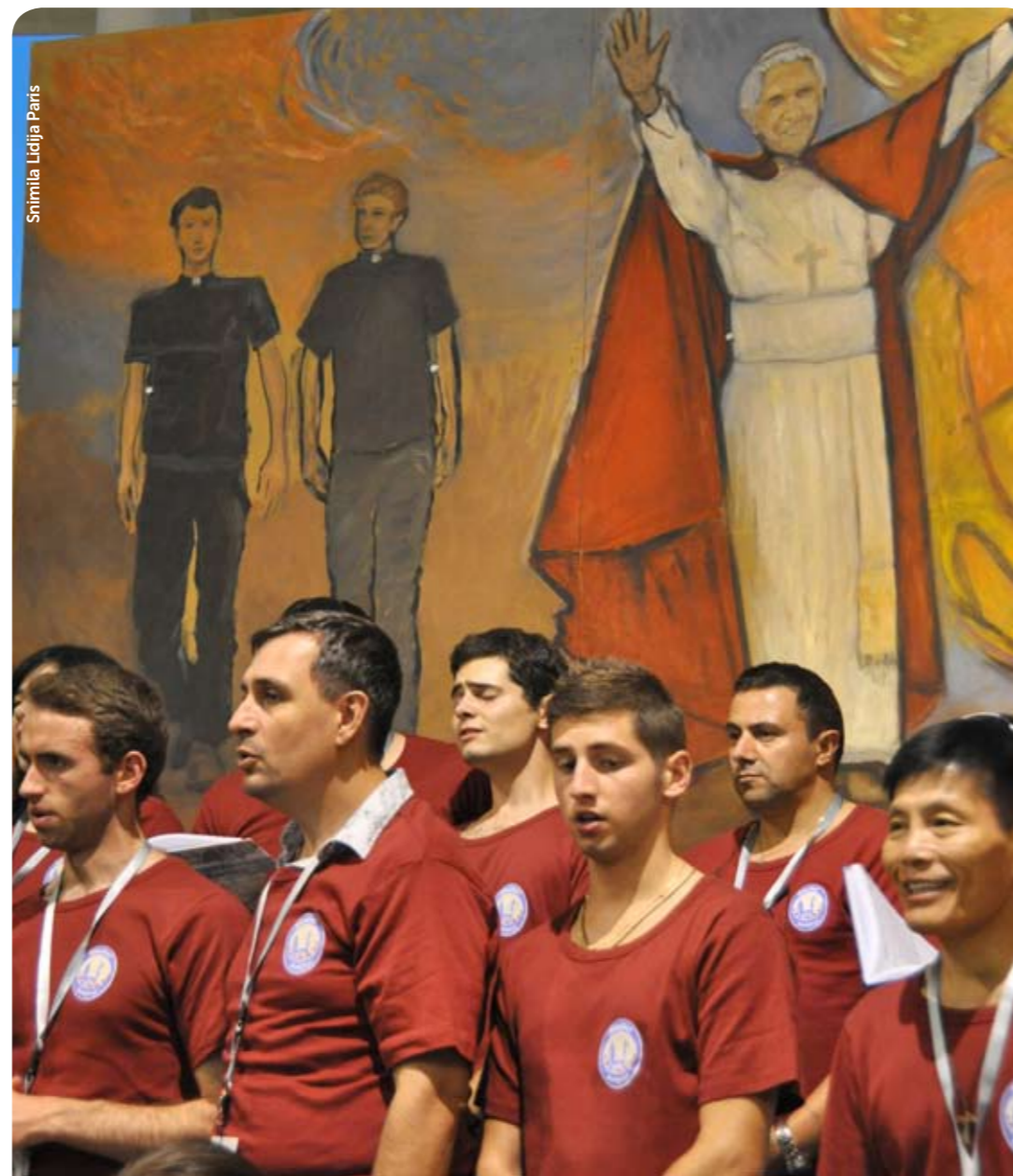
Postoji nešto što Isus odgovara mladiću i što smo često propuštali činiti jer smo to smatrali uobičajenim odgovorom: *Poštuj zapovijedi*.

Mladima prethodnih naraštaja koji su odrasli u svijetu u kojem je duhovna tradicija bila okružje koje je moglo pružiti cjelovitost životu, poštovanje se zapovijedi podrazumijevalo. Zar vam se ne čini da su mnoge nesreće koje doživljavamo uzrokovane upravo našim nepoštovanjem zapovijedi? Navedimo nekoliko primjera:

Ne imaj drugoga Boga osim mene

Imati drugih bogova ne znači toliko klanjati se idolima ili kipovima, nego stavljati u središte vlastitog života novac, drogu, razmetnost, seks. Dane i noći posvećujemo upravo

idolopoklonstvu. Ako su oni tvoji bogovi, nikada ne ćeš pronaći sreću, time ćeš samo trovati svoju najbolju snagu.

Sjeti se da svetkuješ dan Gospodnji

Nemojte mi reći da je dan Gospodnji za vas najljepši dan u tjednu. To je obično dan dosade, za mnoge mlade dan smrti ili prometne nesreće koja će te za čitav život prikovati uz kolica, to je dan kad se ne čini ništa dobroga, ili često dan besmislenog sporta. Kad nedjeljom putujem zrakoplovom, često mi bude žao mladih ljudi koji sa svojim ruksacima, većinom sami, putuju s jednog kraja Italije na drugi, a sve to radi utakmica u kojima uživaju samo oni koji ubiru novac, a ne oni sami. Gdje je Bog u vašim nedjeljama? Otkad ste ga odbacili, započelo je propadanje vašega kršćanskog i osobnog života. Naše države pokušavaju ponovno zadobiti dan svetkovine na isti dan kako bi svi uživali u životu i zajedništvu sa svima, kako bi se susreli da kažemo jedni drugima kako je lijepo živjeti i kako ne bi još jedan dan prodali drugima.

Poštuj oca i majku

Volite li svoje roditelje? Jeste li im zahvalni na životu koji su vam dali i kojeg još uvijek

hrane? Osjećate li da ste nečiji ili su vaši roditelji za vas tek portir i sobarica hotela u kojem živite? Postoji li među vama komunikacija? Zna li da najveći broj vaših problema proizlazi od pomanjkanja osjećaja da imate oca ili majku? Imate roditelje koje zaslužujete čak i ako ste tek pasivni promatrači i živite čekajući da se stvari dogode...

I možemo nastaviti sa zapovijedima. Ne ubij, ne svjedoči lažno, ne sagriješ bludno nad svojim ni nad tuđim tijelom, ne krađi novac niti stvari koje pripadaju drugima, bilo komu, zajednici, ne trati svoj život žudeći za čovjekom ili ženom koji već imaju svoju obitelj...

Koliko li samo patnji stiže čovjeka koji ne slijedi ta temeljna načela svakidašnjeg života? Jeste li svjesni mudrosti zapovijedi?

No Isus čini nešto još dublje:

Isus ide ravno u srce. Gleda ga ravno u oči, želi mu u dubini duše pročitati iskrenu potragu za srećom. Ovaj mladić nije tek običan student kojeg šalju farizeji kako bi ga uhvatili u neku pravnu zamku. On je iskren mladić. Zna što traži. A Isus, koji voli i grješnike, prijestupnike i mlakonje poput svih nas, daje tom mladiću svoje srce i izvlači iz njega ono najbolje.

Njegov život žeda za nekim poticajom, na isti način kao i naši životi koji su često uspavani. I rešeta ga onom poznatom paljbom zapovijedi: idi, prodaj, daruj, dođi i slijedi me. A on, on za to nema hrabrosti. Boji se da će izgubiti tlo pod nogama. Ne želi se odvojiti od onoga što posjeduje. Rob je svoga automobila, svoga bankarskog računa, životnih komoditeta, rob je sebe samoga. Imao je nadu u svojim rukama, no bacio ju je i grčevito se drži prolaznih stvari, koje su poput dima.

Isus od njega zahtijeva jedan veliki dar: Hoćeš li mi dati svoju mladost, hoćeš li mi na raspolaganje dati svoju energiju, svoju svježinu, svoju naivnost, svoju snagu i žar svoje ljubavi?

Hoćeš li mi povjeriti svoje čiste misli, ali i one kojih se stidiš? Hoćeš li mi dati svoju maštu, onu slatku maštu koja ti ne dopušta da mirno radiš svoj posao nego te navodi na potragu osobe s kojom želiš dijeliti život, osjećaje, dušu i tijelo? Hoćeš li mi dati svoje večeri koje si proveo čineći gluposti, ali isto tako i svoju volju da se staviš na uslugu drugima, svoju raspoloživost?

Želiš li me pogledati u oči izjutra prije nego se počne žaliti na svoj život, prije nego ponovno uplivaš u rutinu koja te u dubini guši? Imaš li snage dopustiti sebi da ti se oproste bedastoće koje činiš, nečiste misli, glupave i devijantne slike?

Imaš li snage moliti moga Oca i slušati ga u tišini? Ne donose ti radost stvari oko tebe, nego samo osobe: ako stvarima daješ svoj život, on će postati frustriran i gorak.

Mladi moraju postavljati temeljna pitanja

Ivan Pavao II. često se pita: Zar bogatstvo kao što je mladost mora udaljiti čovjeka od Krista? „Što moram činiti da bih baštiniio vječni život?“ „Što moram činiti kako bi moj život zadobio potpuni smisao i vrijednost?“ Komu možemo postaviti ta pitanja? Komu vi mladi možete postaviti ta tako bitna pitanja? Kako se moram ponašati da bi moj život imao potpuni smisao i vrijednost? Govori li čovjek koji na taj način postavlja ta pitanja jezikom koji i danas ljudi razumiju? Niste li upravo vi generacija kojoj svijet i napredak potpuno zaklanjaju horizont životne stvarnosti?

Koji je Tvoj plan s mojim životom? Tvoj kreativni i očinski plan? Što je Tvoja volja?

„Pitanja o vrijednosti, pitanja o smislu života, o vlastitoj budućnosti, daju posebnost bogatstvu mladosti. Ona izviru iz samog srca kako bogatstva tako i nemira, a povezana su sa životnim projektom koji se mora prihvatiti i ostvariti. Ta pitanja izviru najviše upravo kad patnja iskušava mladost i kad mladost stane licem u lice s tajnom grijeha i nepravde.“

„Zašto je danas tolika razina prijetnje čovječanstvu na zemaljskoj kugli? Koji su razlozi nepravdi koje ranjavaju naše oči? Zašto toliki umiru od gladi? Zašto je bezbroj milijuna izbjeglica na raznim državnim granicama? Čemu toliko slučajeva uništavanja temeljnih ljudskih prava? Toliko zatvora i koncentracijskih logora, toliko planskog nasilja i ubijanja nevinih ljudi, toliko maltretiranja i mučenja čovjeka, toliko patnji zadanih ljudskom tijelu i ljudskoj savjesti?“ I povrh svega ta bolna činjenica da mladi ljudi, koji na savjesti nose toliko mladih žrtava, jer je upravo njima bilo usađeno uvjerenje da se samo na taj način – programiranim terorizmom – može promijeniti svijet. I vi se ponovno pitate: Zašto?

Vi mladi ljudi možete postavljati sva ta pitanja, štoviše, morate ih postaviti! Riječ je, naime, o svijetu u kojem danas živite, i u kojem ćete morati živjeti i sutra kad starije generacije više ne bude. Stoga s pravom pitate: Zašto tako veliki napredak čovječanstva – koji se ne može usporediti ni s jednim prethodnim povijesnim razdobljem – na području znanosti i tehnike; zašto se taj napredak u čovjekovom vladanju nad stvari u različitim aspektima okreće upravo protiv njega? S pravom, iako s osjećajem nutarnjeg straha, pitate i ovo: Je li ovakav poredak stvari moguće obr-

Nastavak na 18. str. ▶

Hee-Ah i njezina majka Bernadette iz Koreje

Na Mladifestu 2010. god. u Međugorju svjedočile su Hee-Ah i njezina majka Bernadette iz Južne Koreje. Hee-Ah je najmanja pijanistica na svijetu. Ima samo 103 cm i samo 4 prsta, a ipak svira Chopina. Kako je do toga došlo ispričala je njezina majka Bernadette, a Hee-Ah je odsvirala Chopinovu „Fantaziju impromptu“ i otpjevala Schubertovu „Ave Mariju“.

Hvaljen Isus i Marija. Bog je ljubav. Hee-Ah svoje sviranje i svjedočanstvo posvećuje Gospi, našoj Majci. Ja sa svoje strane želim biti svjedok ljubavi Božje koja je s nama. Tako često govorimo o ljudskoj ljubavi, ali ja bih sada htjela govoriti o Božjoj ljubavi, koja je savršena i beskrajna.

Oca Hee-Ah upoznala sam 1975. godine. Bio je pacijent u bolnici gdje sam radila kao medicinska sestra. Bio je teško ranjen u eksploziji u borbi sa sjevernokorejskim gerilcima. Vozio je vojni kamion pun municije kada je kamion sletio s ceste i eksplodirao. Imao je teško oštećenje kralježnice i postao je invalid. Ta ga je eksplozija doživotno vezala uz bolesnička kolica. Mnogo vremena provodili smo zajedno i razvila se ljubav. Vjenčali smo se. Deset godina pokušavali smo ostvariti svoju želju da postanemo obitelj. U međuvremenu sam imala zdravstvene poteškoće pa sam primala razne lijekove. Mojem su mužu liječnici propisali morfij, da bi mu olakšali boli koje je imao zbog paralize donjega dijela tijela. Te je lijekove uzimao otkad je bio ranjen i cijelo vrijeme dok smo bili u braku. U meni se tada začelo dijete, a da ja toga nisam bila ni svjesna. Bila sam već u petom mjesecu kada je trudnoća bila otkrivena. Liječnici su dijagnosticirali da embrij nije normalnog oblika i da ima defektne udove. Rekli su mi da mogu prekinuti trudnoću. Odlučila sam zadržati dijete, zato što život koji je rastao u mojoj utrobi dolazi od Boga.

Okljevali su mi pokazati dijete

Imala sam povjerenja da će se Bog brinuti za to dijete cijeloga života. Kada se Hee-Ah rodila, dijete je bilo defektno. Na svakoj je ruci imala samo po dva prsta i imala je teško deformirane noge. Obitelj i susjedi odvrćali su pogled od nje. Mnogi članovi obitelji bili su prema njoj ravnodušni. Oporavljala sam se od poroda i još nisam ni vidjela svoju novorođenu kćer. Članovi moje obitelji oklijevali su mi pokazati dijete i odlučili su da će je poslati u neku stranu zemlju na posvajanje. Molila sam ih da mi daju vidjeti lice mo-

jega djeteta, ali mi nisu to dopustili. Izgledalo je da su se tmurni i crni oblaci nadvili nad moju Hee-Ah. Krišom sam ipak uspjela otići u sobu gdje su bile novorođene bebe. Moje je novorođenče bilo prekrasno. Bez ikakva oklijevanja, kući sam se vratila s djetetom.

U obitelji su mi govorili: Kako možeš ljudima pokazivati tako ružno dijete? Može li to dijete ikada biti sretno? Je li uopće vrijedno života? Ako i preživi, kako će zarađivati za život? Naime, prije 25 godina u Južnoj Koreji izgled je ljudima bio jako bitan. Vjerovali su da je svaki hendikep neka vrsta kazne s Neba. Javnost nije htjela ništa znati o hendikepiranim ljudima. Imala sam razumijevanja za zabrinutost svoje obitelji i bila sam frustrirana jer nisam znala kako ću moći pružiti Hee-Ah taj tzv. normalni život. Za dijete sam se žar-

ko molila Isusu Kristu i Majci Mariji. Pokraj njezina jastuka stavila sam raspelo i Gospin kip. Bio je to kip u kojem je Gospa obučena u bijelu haljinu i gdje gazi glavu zmije. U molitvi sam preklinjala: „Bože, učini da moje dijete bude sretno!“ Odjednom sam čula mladi muški glas. Zvučao je jasno i razgovijetno. Rekao je: „Nitko ne bi smio diskriminirati druge zato što izgledaju drugačije od ostalih!“ Poskočila sam na te riječi jer sam shvatila da Bog ljubi moje dijete. Neizreciva radost ispunila je svaki djelić mogega srca. Bila sam presretna.

Dragocjena i ljubljena kćer

Od srca sam zahvaljivala Djevici Mariji za njezin zagovor. Gledala sam lice svojega djeteta. Izgledalo je kao puni mjesec koji blista-

vo sjaji. Primila sam je za ruke. Dva prsta na svakoj ruci bila su kao cvijet koji se otvara, kao tulipan. U njoj sam vidjela samo ljepotu.

Kada je Hee-Ah imala pet mjeseci, krštena je u katoličkoj crkvi pod imenom Jacinta. Izabrala sam to ime jer me je podsjećalo na majku Mariju koja se ukazala malim pastirima Luciji, Jacinti i Franji u Fatimi, u Portugalu. Željela sam odgojiti Hee-Ah tako da postane osoba koja izvršava Gospine nakane kao sveta Jacinta, najmlađe od troje fatimske djece. Mislila sam na ono što su nam govorili o njoj, da je bila katolička djevojčica koja je prikazivala mnoge žrtve i činila pokoru za obraćenje grješnika, i koja je otišla na nebo prije nego što je navršila 10 godina. Tijekom godina mnogi su me pitali kako sam odgajala malu Hee-Ah da je postala osoba tako blistava karaktera. Vjerujem, kažem im, da Bog svakom djetetu kod rođenja daje tako blistav i jasan karakter. Kada susrećem ljude, mirno im predstavljam Hee-Ah, iako su njezine ruke i noge drugačije nego kod drugih ljudi. Za mene je Hee-Ah moja dragocjena i ljubljena kćer. Ona je jako otvorena prema ljudima i vrlo komunikativna. Voli razgovarati i svima pokazuje svoju radost.

Kada je Hee-Ah imala 3 godine, operacijom su joj odstranili noge ispod koljena. Zbog te operacije ima komplikacije i kožne iritacije. Rado gleda biblijske filmove, a napo-

vo voli slušati priče o Gospinim ukazanjima u Fatimi, Lurdu i Guadalupi. Kada smo saznali da su bila ukazanja kada se Hee-Ah rodila, shvatila sam da je primila posebne milosti i zaštitu od Gospe Međugorske. Ispunio nas je poseban osjećaj milosti i prisutnosti.

Kada je Hee-Ah navršila 6 godina, posla je u osnovnu školu, iako nije mogla u ruci držati ni bojice, ni olovku. Od četiri prsta, samo jedan ima zglob, tako da se samo taj prst može pregibati. Ostala tri prsta to ne mogu. Otišla sam u centar za rehabilitaciju potražiti prikladan tretman za Hee-Ah. Nakon pregleda i mjerenja kvocijenta inteligencije, liječnici su ustvrdili da ima nisku inteligenciju i ograničenu mogućnost obrade informacija. Bila sam iznenađena kad su rekli da njezin mozak nema sposobnost računanja. Kada sam čula tu dijagnozu, bila sam pretužna da bih je uopće pogledala. Liječnici su nam rekli da ne će moći slijediti školski program.

Bog je ipak htio da Hee-Ah svira klavir

Od ranoga djetinjstva, Hee-Ah je rado susretala ljude i pjevala im pjesme. Mislila sam da bi joj učenje klavira moglo ojačati prste, a ako ojača prste, možda bi mogla držati i olovku. Tako bi stekla pouzdanje koje joj treba u životu. Ali njezini su prsti bili premali i preslabi za sviranje klavira. Nije mogla dosegnuti ni pedale jer nije imala noge. Danas Hee-Ah koristi posebne pedale, koje u ono doba nisu postojale. Još jedna prepreka bila je njezina ograničena sposobnost razumijevanja matematičkih brojeva. Udžbenici iz glazbe bili su puni raznoraznih matematičkih brojki. Primjerice, koncepti kao četvrtinka, osminka, šesnaestinka note, itd. Nije shvaćala note jer su bile pune matematičkih brojki, i to ju je frustriralo. Nije mogla shvatiti koncept koji se skriva iza glazbenih nota. Note su joj izgledale kao čudovišta. Učitelji glazbe odbili su je poučavati. Preporučili su neka prestane pokušavati svirati klavir jer uopće nema nikakvoga talenta. Pa zar Bog Hee-Ah nije dao baš nikakav dar?

Bog je ipak htio da Hee-Ah svira klavir, iako su ljudi govorili da nema talenta. Ona će vam odsvirati poznatu Chopinovu „Fantaziju impromptu“. Mnogi su je zvali ludom što je htjela naučiti taj komad. Rugali su se njezinim pokušajima dok je vježbala jer su mislili samo na njezina tjelesna ograničenja. To je težak komad čak i za ljude s deset prstiju. Mnogi su pokušavali i odustajali nakon nekoliko mjeseci. Ali Hee-Ah se usudila prihvatiti izazov sa svoja četiri prsta, pa su ljudi mislili da je sišla s uma. Ja nisam mnogo znala o glazbi i o klaviru, ali sam zbog nje dan i noć proučavala glazbene knjige. Nakon što sam naučila sve što sam mogla o glaz-

bi i klaviru, shvatila sam da Hee-Ah nije ništa luđa od toga Chopina koji je, izgleda, bio jako lud čovjek. Pitala sam se zašto je taj pijanist Chopin komponirao tako težak komad. Zašto stvarati tako tešku glazbu? Udariti četiri šesnaestinke desnom rukom i tri osminke lijevom rukom znači da se glazba ne može dijeliti. Hee-Ah nije mogla vršiti takve matematičke operacije. Kako će to moći svirati ako ne zna množiti i dijeliti? I zašto je Chopin izabrao takav brzi ritam? Od toga je trenutka počela borba između Hee-Ah i klavira. Dok je vježbala, shvatili smo da joj je Bog dao predivan dar. Tom šestogodišnjem djetetu dao je veliko strpljenje i provodila je po deset sati na dan vježbajući klavir. Bog joj je dao strast, izdržljivost, ustrajnost da nastavi vježbati. Trebalo joj je pet godina da se izvežba. Zahvaljujući Gospi, u Hee-Ah se našao i drag način odražavanja Marijina emocionalna blagost. Zato Hee-Ah voli poetski i lirski stil Chopinovih komada.

Dar ljubavi

Najveći od svih darova koje je Hee-Ah primila od Boga je dar ljubavi. Kada bi Hee-Ah bila ohola zbog svojih sposobnosti koje su plod tako teškoga vježbanja, što bi to vrijedilo? Hee-Ah želi onime što zna svijetu prenosi Božju i Gospinu ljubav. Ona to čini svirajući klavir.

Hee-Ah će vam otpjevati i jednu pjesmu. Ima ljudi koji se s time ne slažu. Kažu da Hee-Ah nije pjevačica. Svako dijete možda nije rođeno s nekim velikim sposobnostima, ali svako je dijete rođeno sa svojim vlastitim poslanjem. Ovo je poslanje Hee-Ah. Ona ne kuca zato što joj nedostaju tri prsta, nego se raduje što ima dva. Ona želi koristiti dar što ima prste da proslavi Boga, da obraduje Gospu i da vas sve razveseli. Hee-Ah se ne stidi što nema noge ili zato što je tako mala. Hee-Ah želi svima nama pokazati kako smo sretni ako smo mala i neudžna djeca kao Dijete Isus.

Kada Hee-Ah svira Fantaziju, pokušajte ne gledati što vidi Hee-Ah, nego pokušajte vidjeti svoje vlastite predivne maštarije. Svatko od nas je dragocjen i svatko od nas ima jedinstveno i važno poslanje. Trud i muka svakidašnjice, blistav osmijeh usred svih tih muka, osmijeh teško hendikepiranih ljudi... Ti osmijesi naše društvo čine sretnim i blistavim. To su čudesa.

Živjet ćemo na zemlji koliko nam to Bog dopusti. Naše vrijeme leti. Danas molim da Međugorska Majka svakoga od nas probudi na njegovo maštanje i slavu, slavu koju ćemo primiti na kraju života, nakon što smo otpjeli muke i boli svakoga trenutka. Hvala vam.

Foto Dani

Torinsko platno

Profesor Sveučilišta u Padovi, prof. Giulio Fanti, više puta je hodočastio u Međugorje i također već niz godina proučava Torinsko platno, najznačajniju kršćansku relikviju. O rezultatima znanstvenih istraživanja te Platnu u svjetlu Svetoga pisma, govorio je na 21. Mladifestu.

Giulio Fanti

Veoma često detaljno prezentiram zanimljive znanstvene činjenice o svetom Platnu, pred kojima se moderna znanost zaustavlja i mora ponizno priznati svoju nemoć.

Sveto Torinsko platno veoma je kontroverzan predmet koji uznemiruje one koji ne vjeruju u Isusa Krista, a neki znanstvenici nekatalolici uzaludno pokušavaju pronaći dokaze o njegovoj nevjerodostojnosti. Na svojim predavanjima nastojim ukazati na činjenicu koliko su ti dokazi ništavni i uspijevam dokazati koliko sam u to, zapravo, uvjeren.

Povijesne crtice

Sveto Platno pronađeno je u Jeruzalemu godine 30. poslije Krista, a spominje se još u evanđeljima. Nakon VII. stoljeća poslije Krista, oni koji su kovali zlatni bizantski novac, *solid*, koji prikazuje Kristovo lice, morali su vidjeti Platno, jer je pronađeno više od stotinu podudarnih točaka između Kristovog lica na tim novčićima i lica s Platna. Sve do 1204. Sveto Platno se nalazilo u Konstantinopolu. Povijest je dokumentirala da se Platno godine 1353. nalazilo u Lireyu, nakon čega je, 1502., odneseno u Chambéry, a 1532. je pretrpjelo težak požar koji je ostavio spaljene dijelove tkanine i rupe koje su i danas vidljive. Godine 1578. odneseno je u Torino i od tada je tamo stalno smješteno, osim povremenih premještanja tijekom ratova.

Što je to sveto Torinsko platno?

Platno je najviše istraživani arheološki i vjerski predmet na svijetu. O njemu je napisano stotine knjiga i bezbroj članaka na desetcima različitih jezika, no ništa od toga ne donosi ključni dokaz. Zašto? Ako kažemo da je sveto Platno obavijalo tijelo uskrsloga Isusa Krista, svako bi drugo vjerovanje bilo poljuljano. To je vjerovanje koje se nameće nasuprot slobodne prosudbe koja nam je dana; Bog nam uvijek ostavlja prostor za drugačiju interpretaciju nečega. Riječ je o veoma staroj tkanini od lana, ručnog tkanja, uzorka riblje

kosti, dimenzija 4,4x1,1 m. Na Platnu su vidljive dvije tamnije vodoravne linije i rupe nastale u požaru u Chambéryju godine 1532., kada je tkanina bila savijena na 48 dijelova.

Između dvije tamne linije, manje vidljivo ali mnogo značajnije, nalazi se dvostruka, frontalna i leđna slika Čovjeka koji je u tu tkaninu bio umotan, karakteriziran evidentnom mrtvačkom ukočenošću; polovica je Platna bila položena na grobni kamen, zatim je bio položen Čovjek, a na koncu je na njega bila položena druga polovica Platna. Iz tog razloga vidimo dvije slike, jednu frontalnu i jednu leđnu. Čak ni danas, s mnogim znanstvenim napretcima koje je doživjelo ovo desetljeće, sliku tijela nije moguće reproducirati sa svim njezinim karakteristikama. Nastala je kemijskom reakcijom lanenih vlakana: dakle ne postoji pigment niti ikakva obojena supstancija. Slika je iznimno površna i sastoji se od opne debljine tek 0,2 tisućinke milimetra. Energija koja je stvorila sliku jest većinom električna i usporediva je s tzv. fenomenom krune (engl.: Corona Discharge; hrvatski: pražnjenje korone) koja se, primjerice, dobiva kod dodira gromova.

Sama se slika može objasniti tek izvan okvira znanosti koja je, po definiciji, ograničena jer njome upravljaju ljudi koji nisu sveznajući. Sveto Platno stoga poučava znanstvenike da budu manje arogantni, da ne pretendiraju znati sve; neobjašnjiva slika poučava suvremenog čovjeka, koji se smatra posjednikom čitavog svijeta, većoj poniznosti.

Sveto Torinsko platno prikazuje sliku teškog mučenog čovjeka u skladu s onim što nam donosi Evanđelje:

- razabire se više od tristo rana od bičevanja po čitavom tijelu
- iz rana zatiljka, čela i sljepoočnica vidi se da je bio okrunjen trnovom krunom
- iz rana i curenja krvi iz zapešća i nogu evidentno je da je bio pribijen na križ
- iz rane boka, iz koje teče krv, dijelom čista prirodna crvena, dijelom sukrvičasta, fluorescentna prema ultraljubičastom, potvrđuje se da je riječ o smrti umotanog čovjeka zbog pomanjkanja krvne cirkulacije.

Prema tradiciji, sveto Platno omatalo je tijelo Isusa Krista, koji je uskrsnuo nakon svoje smrti, a znanstvene analize nisu pobile tradiciju, štoviše, potvrdile su sve ono što Sveto pismo donosi o Muci, Smrti i Uskrsnuću Isusa Krista.

Čovjek umotan u Platno je Isus Krist

Na temelju različitih kalkulacija vjerojatnosti, proizlazi da je Platno omatalo tijelo Isusa Krista s vjerojatnošću od skoro 100 posto i zanemarivim postotkom nesigurnosti.

Čovjek umotan u Platno bio je bičevan kao i Isus, okrunjen trnjem, pribijen na križ čavlima probodenim kroz ruke i noge, i umro zbog puknuća srca, kako donosi Psalam 22,15b: „Srce mi posta poput voska, topi se u grudima mojim.“ U Grobu je ostao manje od četrdesetak sati, jer nema znakova raspadanja, kako donosi Psalam 16,10: „Jer mi ne ćeš ostaviti dušu u Podzemlju, ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda.“

Čovjek umotan u sveto Torinsko platno je uskrsnuo

Sliku tijela nije moguće reproducirati, jer bi se trebali koristiti izrazito kratki i jaki mlazovi energije koji se ne mogu proizvesti u laboratoriju, no još se uvijek može razmišljati o tretiranju snažnim mlazom struje kao mehanizmom kreiranja slike.

Svi znanstveni rezultati slažu se s Evanđeljem. Štoviše, određene znanstvene karakteristike Platna obogaćuju i produbljuju opise koji su možda dosta površni za današnjeg čovjeka. Stoga se može zaključiti izravna povezanost svetog Platna i Evanđelja. Evanđelje donosi i podatak da je na uskrsno jutro Isus uskrsnuo. Zašto ne bismo onda pomislili kako je upravo sveto Platno svjedok Uskrsnuća? Pretpostavka Uskrsnuća je jedina stvar koja objašnjava stvaranje slike tijela. Slika tijela je fotografija Isusa Krista u trenutku Uskrsnuća.

Što je meni osobno pružilo, darovalo sveto Platno?

Godine 1997., na kongresu o svetom Platnu u Nici, predao sam zahtjev za dobivanjem novih slika visoke rezolucije i otada sam dobio toliko besplatnog materijala da i danas nastojim sve više produbljivati svoja istraživanja o svetom Platnu.

Veliku pomoć pružali su mi i još uvijek mi pružaju diplomanti strojarskog inženjerstva, što mi je pomoglo da objavim nove zanimljive podatke i u međunarodnim časopisima.

Budući da sam mentaliteta kao sv. Toma, prije nego što sam započeo svoja istraživanja o ovoj nemogućoj slici želio sam biti siguran da ne proučavam neko eventualno umjetničko srednjovjekovno djelo. Dobio sam nutarnji odgovor pred Relikvijom godine 1998. Istraživanja su me približila Osobi koja je bila umotana u sveto Platno, potičući me da izbliza pokušam shvatiti kolike je i kakve sve fizičke patnje taj Čovjek podnio i za mene, sve dok me nije natjerao da promijenim način i smisao svog života.

Razmišljajući kasnije o tome da su moralne patnje Isusa Krista bile mnogo teže nego one fizičke, posebno kada se osjetio napuštenim od ljudi, i to od onih koje je trebao spasiti, mogu shvatiti koliko je velika bila njegova ljubav prema nama.

Proučavajući stvaranje slike tijela na svetom Platnu, dobio sam fizičku potvrdu Uskrsnuća. Postati siguran u postojanje života nakon smrti mijenja perspektivu sadašnjeg života. Znamo da ne trebamo težiti ka užitcima ovoga života, već k pripremi za buduću život. Kao što je On dao svega sebe za naše spasenje, tako se i mi moramo dati, odnosno slijediti riječ Evanđelja. Moramo, na koncu, promijeniti svoju perspektivu života kako bismo upotpunili otkupljenje.

U skladu s tvrdnjama Micheala Salcita, autora knjige o ovoj temi, sveto Platno je znak – Širenja: kao što je Isus posvetio svoj život propovijedanju, tako i kršćanin mora širiti vjeru. Danas ima malo vjere i s razloga što mnogi kršćani skrivaju svoje vjerovanje. Znak – Prinošenja žrtve: kao što je On prinio samoga sebe za sve nas, svatko od nas mora pomoći onima koji pate. Ne ostvarujemo se misleći samo na sebe. Znak – Nade: kao što je on uskrsnuo, tako i mi vjerujemo u uskrsnuće od mrtvih.

Sveto pismo i sveto Torinsko platno

U knjizi Eberharda Lindnera, Platno je definirano kao „Znanstveno Evanđelje“ budući da fizički donosi mnoge detalje onoga što je o Muci, Smrti i Uskrsnuću Isusa Krista zapisano u Evanđelju. Primjerice, na sve-

tom Platnu možemo rukom opipati krv našega Gospodina i možemo je analizirati. I ja sam imao tu povlasticu da pod mikroskopom vidim koje zrnice krvi Isusa Krista. Dakako, uzbuđenje je bilo snažno!

Što se tiče **bičevanja**, piše: „Tada Pilat uze i bičeva Isusa“ (Ivan 19,1). Na Platnu nalazimo potpunu potvrdu onoga što donosi Sveto pismo, no primjećujemo i nešto više: očito je postojanje 370 rana kao posljedica okrutnog bičevanja tijela, da ne računamo tragove rana sa strana koje nisu dotakle Platno. Rane odgovaraju oko 120 udaraca rimskog flagruma koje su dijelila barem dva bičevatelja, koji su stajali svaki sa svoje strane Čovjeka – Isusa. Dakle, sveto Platno dodaje Svetom pismu vrijedne podatke obogaćujući našu spoznaju o toj teškoj patnji koju je podnio Isus Krist.

Udarci po licu: „... I udarahu ga trskom po glavi, pljuvahu po njemu“ (Marko 15,19). Iz svetoga Torinskog platna može se zaključiti i postojanje oteklina, posebno oteklina na desnoj jagodičnoj kosti, kao i puknuće nosne kosti.

Krunjenje trnjem: „A vojnici spletoše vijenac od trnja i staviše mu ga na glavu...“ (Ivan, 19,2). Isus je bio okrunjen trnovom krunom, glava pokazuje rane zadobivene šiljatim predmetima.

Raspeće: „I ondje (*na Golgoti*) ga razapeše“ (Ivan 19,17). I čovjek sa svetog Platna bio je razapet.

Rana na boku: „Jedan od vojnika kopljem mu probode bok“ (Ivan, 19,34). Iz rane na boku, u kojoj je krv odvojena od seruma, dakle potekla je krv i voda, znači da je čovjek umotan u Platno bio proboden u srce nakon svoje smrti.

Uskrsnuće: „Tada uđe (*u grob*) i onaj drugi učenik... i vidje i povjerovala. Jer oni još ne upoznaše pisma da Isus treba da ustane od mrtvih.“ (Ivan 20, 8-9)

Čovjek sa svetog Platna postaje mehanički nevidljiv u odnosu na Platno i zrači bljesak energije (i to električne, stvarajući na taj način tzv. fenomen krune), koji je i bio razlog stvaranja tjelesne slike. Kad je Ivan vidio platno, onako mlohavo, povjеровao je u Kristovo Uskrsnuće.

Stajališta dvojice posljednjih papa o Platnu

„Bez dvojbe riječ je o Relikviji...“ potvrdio je veliki papa Ivan Pavao II. Isti papa, tijekom izlaganja Platna u Torinu godine 1998., izjavio je: „Platno jest izazov inteligenciji... Crkva povjerava znanstvenicima zadatak da nastave s istraživanjima.“ Upravo je to razlog koji me je potakao nastaviti se

Nastavak na 16. str. ►

Sveti Bernardin Sienski

Bernardin se rodio 1380. u Massi Maritimi, u okolici talijanskog grada Siene pa mu otud i naziv Sienski. K tomu, budući da je već u djetinjstvu ostao siročić, obitelj bližnjih rođaka uzela ga je k sebi u Sienu, Siena mu je postala i istinski zavičaj odrastanja, ali i školovanja. Siena je u to doba bila poznata po svom učilištu koje je pohađao i Bernardin. Pri kraju njegova školovanja povijest bilježi teško vrijeme kužnih bolesti koje su se nadvile nad Sienom. Oni koji su imali kamo pobjeći iz grada, pobjegli su. Ali ne i Bernardin. Štoviše, njegova djela milosrđa i danas žive uklesana u mozaicima ovoga grada. Vrijeme je to i njegove potpune opredijeljenosti slijediti i nasljedovati život Isusov pod vodstvom sv. Evanđelja, na način sv. Franje Asiškoga.

fra Miljenko Šteko

Jednostavno i iskreno, bez pridržaja godine 1402. pristupa Franjevačkom redu, razdijelivši nasljedno imanje siromasima. Dvije godine poslije već je u tada najstrožoj, opservantskoj grani Reda. Poput svetoga utemeljitelja, ljubio je i prakticirao siromaštvo onako kako je opisano u poglavlju šestome Potvrđenoga pravila Reda, tj. biti kao putnik i pridošlica na ovome svijetu služeći Gospodinu u poniznosti. Svojim primjerom i poukama učinio je mnogo u obnovi čitavoga Reda. Umro je godine 1444. blizu Aquile, a šest godina nakon smrti, 1450., proglašen je svetim.

Pred očima još imamo slike nedavnoga razornog potresa u Aquili, u kojem je stradala i svečeva crkva. Zvonik se srušio, a i apside je ozbiljno oštećena. No grob sveca ostao je sačuvan.

Marijanski teolog i propovjednik

Svjedočanstvo života, molitva, a i školska sprema, učinili su Bernardina jednim od najpoznatijih propovjednika petnaestoga stoljeća. Njegove propovijedi bijahu duboko oslonjene na svetopisamsku poruku, a život i pitkost obogaćivao je zanimljivim isječcima iz života svetaca te navodima pjesnika i književnika. Zapisi tih propovijedi brzo su se širili po tadašnjem zapadnom svijetu, a neki su pronađeni čak i u udaljenim misionarskim zemljama Istoka. Bernardin je pisao i teološke rasprave, a postao je i veliki širitelj pobožnosti Imena Isusova. Mnogi ovratnici kuća i cr-

kava nose simbol Imena Isusova Bernardinovu zaslugom. Uz Ime Isusovo, on je razvio pobožnost i prema Imenu Marijinu, odnosno Prečistom Srcu Marijinu. U bogatoj pisanoj ostavštini nalaze se dvadeset i tri Bernardinova sermona posvećena Mariji, a sve uokvireno pod imenom „Tractatus de Beata Virgine“. Već letimičan pregled ove građe otkriva Škotovu liniju promišljanja i naučavanja, odnosno, u to vrijeme prepoznatu franjevačku teološku školu kristocentričnosti. A taj kristocentrični teološki pogled vodi kontemplaciji u kojoj je Krist središte i smislenost svijesti i svemira. U toj kontemplaciji ovi učitelji promatraju nezamjenjivu Marijinu ulogu u povijesti spasenja.

Bezgrješno začće

U vrijeme Bernardinova života tema Bezgrješnoga začća još uvijek je izazivala mnoge polemike tonove jer mnogi teolozi nisu prihvaćali učenje prema kojem je Marija bila izuzeta od istočnoga grijeha od trenutka svoga začća. Takvima je izgledalo da se tim stavom i naukom dovodi u opasnost univerzalnost i jedincatost Kristova otkupljenja. Bernardin se drži Škotovih postulata, koji su kasnije usvojeni u dogmi, i tumači preventivno otkupljenje, prema kojem je bezgrješno začće prvi cvijet Kristova otkupljenja. Dakle, upravo u tom vidiku Marija, Majka Isusova, očuvana je od istočnoga grijeha. To se dogodilo snagom Duha Svetoga. Marija je *mulier immaculata*, izarava svjetlost između

neba i zemlje, tako da postaje posrednicom milosti između Boga i ljudi, zagovarajući pred Bogom grješnoga čovjeka. Većina promišljanja o Bezgrješnome začću koje nalazimo u Bernardina oslanjaju se na već ranije iznesene Škotove postavke.

Predodređena od vječnosti

Bernardin Mariju vidi predodređenu od vječnosti, štoviše, naziva je prvorođenom od svih stvorenja, budući da je u Božjem promišljanju gledana kao ona koje će biti Majkom Sina Božjega. Bernardin ovdje uvodi nove elemente kako bi objasnio svoje stavove. Prva stvarnost je božanska ljubav koja se širi izvan Presvetoga Trojstva i dotiče Mariju. Druga promišlja o uzvišenosti Riječi koja je postala tijelom. Treća je proslava Božja po Sinu. (Usp. *Opera omnia* II, 340.-352.) Ljubav koja potječe iz Trojstva prema stvorenju ide po Kristu i vraća se po Kristu. U ovom krugu ljubavi Marija ima posebno i nezamjenjivo mjesto: Otac ju je predodredio, Sin izabrao za Majku, a Duh Sveti učinio mjestom svih milosti. Sve se to tako trebalo dogoditi jer je bilo nužno da Sin postane i Sin čovječji. Marija je svojim pristankom i suradnjom učinila ovaj svijet ljepšim i boljim, a sve u okrenutosti Bogu i davanju slave Bogu. (Usp. *Opera omnia* VI, 113.-114.) Naravno da je i stvaranje sve to iščekivalo, ali trebala se dogoditi punina vremena i dogodila se s Marijom. Sama činjenica da je Marija Bogorodica nosi sa sobom stvarnost punine darova. Marija je bila ispunjena milosnim darovima do mjere koju stvaranje može uopće primiti. Ona je, jednostavno, postala milosna. Bernardin u jednoj od svojih propovijedi Mariju naziva dućanom koji je otvoren za ovaj svijet po Duhu Svetom. Ona je postala namirilište potrebnika. (Usp. *In assumptione*, sermo IX.) Marija, dakle, stoji u središtu, uz svoga Sina Isusa Krista, nadilazeći svako stvaranje u ljubavi, i upravo stoga ona zagovara i pomaže ljudima.

Poziv ljubavi

Čitavo Marijino poslanje Bernardin sažimlje u naziv ljubav. Odnosno, za poslanje Marijino bijaše potrebna punina božanske ljubavi. Najprije u svemu onome što sobom nosi stvarnost Bogorodice, a onda i stvarnost nas potrebnika može zadovoljiti jedino darovana punina božanske ljubavi. Zato ni jedna majka na zemlji nije mogla tako ljubiti vlastitoga sina niti može ljubiti druge potrebnike kao što je to činila i čini Marija. Zato Bernardin drži da u ljubavi s Marijom na zemlji nema usporedbe. Samo je u toj takvoj ljubavi Marija mogla odgovoriti i štiti svoga Sina. Njoj se treba moliti i u nju za-

Čitavo Marijino poslanje Bernardin sažimlje u naziv ljubav. Odnosno, za poslanje Marijino bijaše potrebna punina božanske ljubavi.

gledati na vlastitim putovima posrtaja. (Usp. *Opera omnia* VI, 67.)

Ponizna službenica

Bernardin na mnogo mjesta govori o Marijinoj poniznosti i jednostavnosti u službenju Bogu. Ona želi biti potpuno Božja. Govoreći o ljubavi on kaže da je Marija kao rob ljubavi u vlastitom izboru, u slobodi vlastite okrenutosti Bogu. Sve se to dogodilo i događalo u blaženoj nazočnosti Duha Svetoga. Duh je, po Bernardinu, vodio i sve Marijine korake i životne stadije. Ona je u svom srcu osluški-vala poticaje Duha Svetoga i kročila po tim nagnućima. Upravo zato mogla je ujediniti akciju i kontemplaciju. Te se dvije stvarnosti kršćanske duhovnosti u Mariji ne suprotstavljaju. (Usp. *Opera omnia* VI, 144.) Gledati kršćanske duhovnosti on predlaže upravo

nasljedovanje Marijino u poslušnosti, a ona ponavlja ono što je kazala u Kani Galilejskoj: „Činite ono što vam On kaže!“ Da bi se to moglo ostvarivati nužna je poniznost. Poslušnosti nema bez poniznosti srca. Marija je sama to uosobljavala i postala nenadmašivim uzorom Žene poniznoga srca.

Marijin govor

Bernardin, govoreći o Prečistom Srcu Marijinu, razvija temu o Marijinim riječima koje nalazi zapisane u Evanđelju. On obrađuje sedam Marijinih riječi, izgovora, koje pretvara u govore (*De septem verbis Virginis benedictae*). Najprije opisuje dva Marijina razgovora s Anđelom, onda dva s Elizabetom, dva sa svojim Sinom Isusom te jedan s poslužiteljima na gozbi u Kani Galilejskoj. Svaki od tih razgovora praćen je činom istinske ljubavi koja po Duhu Svetome izlazi iz Marijina Prečistoga Srca. Već prvi govor, govor navještenja, Bernardin nazivlje razdvajajućim. Razdvajajućim Mariju i posvećuje je potpuno Bogu. A posljednji čin, čin je ljubavi pod križem. Bernardin ga naziva konzumirajućim. Ovaj sedmi govor je remek-djelo dramskoga izražaja. Zapravo je sve u dijalogu umirućega Isusa i žalosne Majke. Bernardin osobito dojmljivo opisuje Isusovu bol zbog Marijine boli. Sam Isus izgovara zajedničku povijest života na zemlji protkanu zrnima boli. Na kraju svega, Isus poziva Majku da zajedno s Njim umre, a Marija kaže kako je svjesna da se i njezina žrtva treba ujediniti sa Sinovom.

Marija posrednica milosti

Zato što se ujedini sa žrtvom Sinovom na križu, Marija je postala posrednicom milosti između Boga i ljudi. Bernardin se redovito vraća na Marijin pristanak pri Navještenju i naglašava da je, s Marijine strane, sve tu počelo. Osim Marije suradnice Kristove, Bernardin stavlja poseban naglasak i na Marijinu suradnju s Ocem, upravo polazeći od Navještenja, pa preko Utjelovljenja i djela Otkupljenja. U tom okviru Marijina posredništva milosti Bernardin neizostavno govori i o Marijinu Uznesenju na Nebo, postajući tako referentnim izvorom mnogim kasnijim teološkim promišljanjima. On je, naime, preformulirao dotadašnji poznati nauk, ponajprije onaj Ubertina iz Casale, te u sedam točaka obrazložio teološke razloge Marijina Uznesenja na Nebo. Okosnicu svega čini Božji plan, odnosno ispunjenje Božjega plana po Marijinoj poslušnosti i poniznosti. Bitno je spomenuti kako su ovo bila, u povijesti teologije, najsustavnija promišljanja o Uznesenju Marijinu pa je Bernardin i prepoznat kao „doktor Uznesene“.

► **Nastavak s 15. str.**

približavati Isusu Kristu proučavajući Platno sa znanstvenog stajališta.

Papa Benedikt XVI., tijekom svete Mise prigodom izlaganja svetog Platna ove godine, izjavio je: „Platno... Ono je misterij križa i svjetlosti“. Ono je „misterij“ jer sliku tijela na Platnu nije moguće znanstveno objasniti, „križa“ jer vjerno donosi sve znakove Muke Isusove, „svjetla“ jer se slika tijela koja je u njega utisnuta može objasniti kao bljesak električne energije koja odgovara svjetlosti Uskrsnuća.

Zaključak

Ovaj dar, sveto Torinsko platno, dan nam je da bismo vjerovali. Sukladno onomu što kaže papa Benedikt XVI. u *Spe Salvi*: „Tko vjeruje drugačije živi, dan mu je novi život.“ I sukladno onomu što kaže veliki papa Ivan Pavao II. (18. ožujka 2000.): „... Kada se oko nas, a možda i u nama sve ruši, Krist ostaje naš neoboriv oslonac.“

Sveto Platno nije samo znak nečega nadnaravnog pokraj nas; ako bolje pogledamo, shvatit ćemo da je to nadnaravno blizu nas upravo da nas obrati.

Kao zaključak, koju poruku nosi sveto Platno?

Poruka bi se mogla sažeti u pitanju koje donosi evangelist Luka (9,20a): „A vi, što kažete, tko sam ja?“

Moramo biti oprezni, jer kad smo jednom prepoznali lice, tijelo i krv ovoga čovjeka, spontano će nam se javiti čitav niz pitanja:

- Zašto je Isus, nakon što su ga svi ostavili, pa čak i Otac, u moralnim patnjama koje su i veće od onih fizičkih, slobodno odlučio patiti za nas ljude i podnijeti svu tu patnju koju možemo iščitati s Platna, ljubeći beskrajno svakoga od nas?

Zašto nas je Bog želio pustiti da danas sretnemo ovo Platno, koje je sačuvano i na kojem toliko nesreća i požara?

Koju poruku donosi ova okrvavljena slika?

Koje značenje za nas ima ta slika?

Postoji li u njoj neka smjernica za naš način života?

Je li to, zapravo, poziv na naše obraćenje?

Koliko vrijedi naše otkupljenje?

Kako mi danas primamo ovu poruku?

Postoje li u svetom Platnu neke smjernice za ponašanje u našem životu?

I na kraju, pokazujući nam sveto Platno, što Isus Krist želi od nas?

I Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. kleknuli su kad su molili pred najznačajnijom relikvijom kršćanstva. Kleknimo sada i mi, promišljajući o postavljenim pitanjima i moleći u tišini.

(S talijanskog Marija Dugandžić)

Uvijek iznova započeti

Rujan je mjesec obilježen novim započinjanjima. Većina nas završi svoje godišnje odmore, ljetne predahe, da bismo se ponovno vratili svojim svakidašnjim obvezama, ili da bismo započeli poslove na novim radnim mjestima; djeca novoj školskoj godini, studenti studiju, radnici poslu. Započinjući iznova, uvijek imamo i određena očekivanja, planove, želje. A to sa sobom onda nosi i neke stresove, strahove i neizvjesnosti.

s. Dominika Anić

Kaže se da je strah dobar komu ga je Bog dao. Ali svakako se ovdje misli na onaj „zdravi“ strah koji nas čuva od određenih opasnosti, a ne na onaj koji nas paralizira i ne dopušta nam normalno živjeti. Svatko od nas poznaje strah. On spada u naš ljudski život. Strah uvijek ima dvostruko lice. Ako mu vjerujemo, on nas u pojedinim situacijama može spasiti; a drugi put ne trebamo vjerovati svome strahu, jer nas može obeshrabit u dobrim odlukama i uništiti. Tajna je u ispravnom razumijevanju straha koji se pojavljuje u našem životu. To je kao sa psom koji laje. Mi možemo pomisliti da laje na nas, a on nas možda tek želi upozoriti na moguću opasnost.

Strah kao životna snaga

Sa svojim se strahovima trebamo prijateljski, promatrati ih, shvaćati. Ima mnogo oblika straha, kao što postoji i mnogo načina da strah izbjegnemo. Neki ljudi strah nastoje izbjeći prevelikom aktivnošću, zauzetošću, ne ostaje im tako vremena baviti se njime, ali onda nikada ne susretnu sebe. Drugi ga se nastoje riješiti potiskivanjem ili ignoriranjem, treći uzimajući medikamente. Ali strah u tim slučajevima ostaje u nama sve više jačajući i prijeteći nam kao tempirana bomba. Prati nas u sva područja našega života. Da se strah suzbije, potrebno je mnogo životne energije. Ali dođe trenutak kad životne energije ponestane i tada nas cijele

može preplaviti strah, životni strah. Što će se sa mnom dogoditi, hoću li uspjeti, kako će se ponašati moja djeca, kako ću dočekati starost, hoću li moći prihvatiti bolest ili kakvu drugu nevolju, gubitak nekoga dragoga...? Pitanja bez odgovora samo se gomilaju, plaše nas i dovode u još veću neizvjesnost i dublji strah od sutrašnjice.

Strah može spriječiti da svoj život živimo u punini, on nam ga, jednostavno, osiromašuje. A Isus nam je obećao život u punini. Došao je da imamo život. U punini da ga imamo. Kako doći do te punine, kako je u svom svagdašnjem životu ostvarivati?

Jednostavnost Isusovih savjeta

Isus je u svojim govorima vrlo jednostavan i posve razumljiv, i možda baš zato teško prihvaćamo njegove savjete. Pokazao nam je svojim životom neizmjenjnost unutarnje slobode od svega i svih. On je životu i ljudima jednostavno gledao u oči. Možemo li mi svoje vlastitom životu pogledati u oči a da se ne uplašimo ili da se ne osudimo, da ne iskažemo svojevrsno nezadovoljstvo?

Pristupiti svemu u sebi na prijateljski način bio bi put oslobađanja od pritiska i straha. Smijem biti ovakva kakva jesam, ali najprije moram znati kakva jesam, i to kakva jesam u Božjim očima. Ako takvim očima sebe budem promatrala, onda ću znati i druge jednako tako gledati. Time ne će tek jednostavno nestati moj strah pred nekim životnim izazovima i situacijama, ali ću se moći s

U najdubljim dubinama naše duše mi smo potpuno slobodna bića, tu strah nema nikakve vlasti, to je mjesto rezervirano za potpuni mir, tu u nama stanuje Bog.

► **Nastavak s 11. str.**

nuti? Može li se to promijeniti? Hoćemo li mi uspjeti promijeniti svijet? S pravom postavljate ta pitanja. Da, upravo je to temeljno pitanje vaše generacije.

„Što mi je činiti da baštinim život vječni?“ Što moramo učiniti kako se život – život buktećeg čovječanstva – ne bi pretvorio u groblje nuklearne smrti? Što trebamo učiniti da grijeh univerzalne nepravde ne vlada nad nama? Grijeh ponižavanja čovjeka i omalovažavanja njegova dostojanstva, bez obzira na tolike izjave koje potvrđuju upravo suprotno, sva njegova prava. Što moramo učiniti? I još: Hoćemo li znati to učiniti?

Odgovor je čista nada: Vi ste u stanju sve to učiniti. Prije deset godina, točnije 2000. u Rimu, porekavši sve ono što svaki odrasli čovjek obično govori o mladima, uzviknuo je s prezirom i suosjećanjem: *U moje vrijeme!* Papa je rekao: Vi ste dorasli vremenu u kojem živite.

Majka Isusova Marija pomaže nam da odgovaramo na ova pitanja velikodušnošću kao što je to i ona činila tijekom čitavoga svog života, pomaže nam da promijenimo tu bujicu promašaja ponukani Isusovim zahtjevom: „idi, prodaj, daruj, dođi i slijedi me“ u: dolazim, tu sam, idem za tobom, uzmi me za ruku, veži me snažno uz se, ne želim te napustiti;

prodat ću sve, svega ću se odreći, ne želim više idole u svom srcu, u svojoj garaži, u svojoj sobi, razbit ću računalo: kupit ću drugo tek kad shvatim da je to tek predmet, a ne moj gospodar, da je računalo tek pružena mogućnost komunikacije dobrote, a ne otrov za moje srce i čistoću moga života;

svoj ću život učiniti darom za nekoga; par koji stvaramo nikada ne će biti dva srca i jedna štala, već dva srca i jedan dom, dva srca i čitav svijet;

svakim se danom vraćam k tebi; Marijo, uzmi me za ruku, ne ostavljam me pijanog na stepenicama kluba, jer sam zalutao krivim putem, prestao sam slijediti Isusa;

i slijedim te, idem za tobom, pratim te u stopu svaki dan, idem za tobom poput psa, ne puštam te, idem s vrećom za spavanje gdje god želiš da idem; ne želim više izgubiti ljepotu tvojih očiju i dobrotu tvoga srca, tvoji vedri i čisti pogled na život i tvoju ljepotu.

Odlučite ovih dana dati Isusu vlastitu mladost. On je to učinio. Darovao ju je Bogu i zadio je novi život. Nasljedujemo ga u tom teškom daru koji Isus sam daje čovječanstvu. Nitko ga ne cijeni, nitko ga ne podržava, no On ipak ide ravno k cilju gdje ga čeka Bog Otac i uvijek se nada da će u Njemu pronaći sve ljude koje Bog ljubi...

(S talijanskog Marija Dugandžić)

Ako u svim našim novim započinjanjima i poslovima uzmožemo imati povjerenja u Božju pratnju i osloniti se na njegove ruke, strah će nestati a povjerenje će nas preplaviti. Ne ćemo se bojati nikakvih životnih izazova i poslanja jer nismo sami.

njim sprijateljiti, pitati ga kakva čežnja se u njemu skriva i tada ću moći tu energiju iskoristiti za neko dobro.

Nađemo se u strahu kad trebamo donijeti neku bitnu životnu odluku, kad se nalazimo na nekom novom početku iako on možda i nije sudbonosan za naš daljnji život. Ipak, sve to u sebi nosi klicu straha od neuspjeha, straha od neizvjesnosti. I to je dobar znak. Znači da ozbiljno želimo pristupiti svome životu, znači da nas se tiče Isusova riječ izrečena o punini života, da takav život priželjkujemo za sebe i svoje, ali da u isto vrijeme osjećamo kako smo nedorasli zadatku punine, kako smo podložni svakojakim napastima odustajanja ili zatajama u životnim zadacima.

Često nas u našim nastojanjima paralizira strah od suda drugih. Što će drugi reći o nama, kako će nas doživjeti? Ako podlegnemo ovome strahu, u opasnosti smo da kuću svoga života gradimo na „pijesku“ mišljenja i očekivanja drugih a ne na čvrstoj stijeni vjere u Božji zahvat i njegovu blizinu. Strah me može pozvati da relativiziram temeljna mišljenja svoga života. Često u sebi osjetimo neko unutarnje mišljenje koje nam se ne čini dobro, kao primjerice: „Napravim li pogrešku, nisam vrijedna. Blamiram li se, drugi će mi uskratiti svoju simpatiju ili me smatrati nedoraslom.“

Isus nam neprestano posvješćuje da smo vrijedni usprkos povremenim pogreškama koje svatko od nas čini. Mi imamo nedodirljivo dostojanstvo koje nam nitko i ništa ne može uzeti jer smo Božji. U najdubljim dubinama naše duše mi smo potpuno slobodna bića, tu strah nema nikakve vlasti, to je mjesto rezervirano za potpuni mir, tu u nama stanuje Bog.

Snimila Lidija Paris

Snimili: Lidija Paris, Foto Đani i Luka Rupčić

John Henry kard. Newman (21. 2. 1801. – 11. 8. 1890.)

Borac za istinu protiv duha vremena (I.)

U rujnu ove godine Papa će pohoditi Veliku Britaniju. Putovanje je krajnje osjetljivo, nimalo lagano imajući pred sobom snažne protukatoličke i proturimske, odnosno protupapinske naboje u engleskom mentalitetu još od vremena otpada Engleske od Rima u 16. stoljeću. Papa se ne boji izazova, suočavanja, intelektualnih nadmetanja, ali je istodobno svjestan da su svi njegovi pohodi pastoralni, da on želi ohrabriti vjernike na njihovu životnom putu. Uz to putovanje povezano je i proglašenje blaženim velikoga obraćenika na katoličku vjeru, anglikanskoga intelektualca i teologa iz 19. st., Johna Henryja Newmana.

fra Tomislav Pervan

Današnji je papa neposredno prije izbora za papu, za ulaska u konkluve, održao znamenitu homiliju kardinalskom zboru a time posredno i cijeloj Crkvi, cijelom svijetu, u kojoj se ostrim riječima okomio na suvremeni relativizam, liberalizam, slobodarski duh vremena, nestanak jasnih čudorednih zasada, proizvoljnost i samovolju znanosti koja se ne obazire ni na kakve ustaljene vrijednosti, koja ne preže ni pred kakvim pokusima, makar bili u sebi krajnje nemoralni. Ako je išta za duhovni stav teologiju današnjega pape bitno, to je činjenica kako on nikada nije pokušavao unijeti u svoju teologiju duh vremena, duh moderne ili svijeta, nego je uvijek u suvremeni svijet pokušavao unijeti vjeru, Isusa Krista, njegovu istinu, dakle, ne prilagodba vjere duhu vremena, nego mjerenje i prilagodba ovoga vremena kriterijima Isusa Krista i njegove riječi.

Papa Benedikt ima u engleskom kardinalu, obraćeniku s anglikanizma u Katoličku Crkvu, Johnu Henryju Newmanu, koji se rodio prije nešto više od dvjesto godina, velikoga prethodnika, također snažnoga borca protiv slobodarskoga duha svoga vremena, slobodoumlja, liberalizma. Vrijedi u povodu njegova proglašenja blaženim osvrnuti se na toga velikana duhovne misli koji je na svoj način obilježio Crkvu devetnaestoga stoljeća, a u nas je premlao poznat, koji se s pravom može nazvati učiteljem Crkve.

„Od samoga sam se početka borio protiv jednoga velikoga zla ovoga vremena: već trideset, četrdeset, pedeset godina trudim se prema svojim najboljim silama kako odvratiti duh liberalizma od vjere.“ Riječ potječe iz poznatoga govora (tzv. Biglietto Speech) što ga je John Henry Newman održao kad mu je 12. svibnja 1879. uručena bula o promaknu-

ću u kardinala Katoličke Crkve. U religijsko-me liberalizmu vidio je Newman najvećeg neprijatelja kršćanstva. Promaknuće u kardinalsku čast bijaše mu dobrodošao povod utvrditi svoje osvjedočenje kako Crkva žurnije i preče nego ikada treba boraca koji će se upustiti u borbu protiv religijskoga liberalizma, „jer liberalizam je zabluda koja cijeli svijet uvlači u svoje mreže.“ Vjernička zauzetost za objavljenu istinu protiv duha vremena i mode provlače se kao crvena nit kroz sav Newmanov život i djelo. I upravo je u tome veliki engleski teolog 19. stoljeća i danas snažan uzor.

Sveto pismo kao izvor čudorednih zasada

John Henry Newman rodio se 21. veljače 1801. u Londonu u anglikanskoj obitelji. Još kao mladić osjećao je duboki smisao za vjeru i religijsko, što se posebno očitovalo u njegovoj ljubavi za Sveto pismo. U Bibliji je pronašao čudoredne zasade koje su mu bile jasne i prihvatljive. Međutim, u najranijoj mladenačkoj dobi manjkala su mu istinska vjerska osvjedočenja. Dostojno se morao boriti s kušnjama glede vjere i nevjere te je bio sklon nekakvu humanizmu bez Boga. Želio je biti gentleman, a ne vjernik. „Sjećam se nauma kako sam htio zapravo biti krepostan, ali ne i religiozan. U predodžbi vjere bilo je nešto što nisam volio. Također nisam ni spoznao koji bi smisao imalo ljubiti Boga.“

Ljudski je duh obvezan ne govoriti o istini nadugo i naširoko, nego se susresti s istinom u strahopočitanju. Istina i laž stavljaju se pred nas kako bi se iskušala naša srca.

Posred tih nutarnjih mladenačkih oluja došlo je do prvoga obrata u njegovu životu što je on okrstio „prvim obraćenjem“. Naime, ljetne je praznike kao mladić provodio u nekome internatu te je na poticaj svoga učitelja pročitao knjigu „Moć istine“ Thomasa Scotta. Čitanje te knjige pogodilo ga je posred srca i dovelo do žive vjere u Božju prisutnost. „Otkrio sam u misli kako postoje dva i to samo dva bića koja su apsolutna i sa zornom samorazumljivošću: ja osobno te moj Stvoritelj“. Iz Scottove knjige uzeo je dvije riječi koje se provlače kao geslo, kao crvena nit kroz cijeli njegov život: „Svetost prije mira“ te „rast je jedini dokaz života“.

Od trenutka toga prvoga obraćenja Newman je beskompromisno žudio slijediti istinu. „Kad mi bijaše 15 godina (ujesen 1816.) u mom se mišljenju dogodio veliki obrat. Došao sam pod utjecaj jednoga određenoga vjerovanja. Mome su se duhu utisnuli posve jasni dogmatski dojmovi koji nikada više nisu bili izbrisani niti bilo čime pomučeni.“ Uvijek je imao u sebi živu svijest vjere i milosti. Sam se izrazio: „Protuslovio bih svojoj individualnosti i osobi kad ne bih bio siguran da me je Bog, kad bijah mladić od petnaest godina, posve i naskroz promijenio, kao što sam siguran u postojanje... tvarnoga Božjeg djelovanja u Katoličkoj Crkvi. Ja sam sigurniji da mi je Bog tada podario veliku mogućnost da ga ljubim nego da je... sveti Augustin crkveni učitelj.“ Kao posljedica toga silnoga

milosnog dara, velike kršćanske vjerske istine – Božje utjelovljenje u Isusu Kristu, Božje djelo spasenja i otkupljenja, dar Duha Svetoga u Crkvi i vjernicima – postajale su otada u njemu sve više i više živom zbiljom.

Po završetku svojih studija Newman je postao profesor u Oxfordu, a doskora se dao i zarediti u Anglikanskoj crkvi. Tih je godina dospio pod utjecaj jedne struje u Anglikanskoj crkvi koja se orijentirala poglavito prema ranoj Crkvi. Stupio je u doticaj s crkvenim ocima koji su u svoje vrijeme, usred poganskoga svijeta, neustrašivo i odvažno branili i zastupali vjeru. Istodobno je promatrao s velikom zabrinutošću kako raste utjecaj liberalnih strujanja u Oxfordu i cijeloj Engleskoj. Posljedica toga bijaše da je vjera sve više i više potiskivana iz javnoga života. Lišavana je svoga postulata istine te je svjedena na stvar subjektivnoga mišljenja, osobnoga ukusa.

Da bi se suprotstavio takvu razvoju stvari, Newman je s prijateljima god. 1833. utemeljio tzv. Oksfordski pokret. Vodeći ljudi toga pokreta bijahu uvjereni kako je Engleska otala od vjere te joj treba „druga reformacija“ – dubokosežna liturgijska i duhovna obnova u duhu stare Crkve. Temeljna zasada Oksfordskoga pokreta sažeta je u Newmanovim riječima: „Moja borba bijaše protiv liberalizma. Pod liberalizmom shvaćam protudogmatski princip sa svim svojim posljedicama. Od svoje petnaeste godine dogma bijaše temeljna zasada cjelokupnosti moje vjere. Druge religije ne poznajem. Ne mogu zamisliti pojam neke druge religije. Religija kao puki osjećaj za mene je najobičniji san i iluzija. S istim pravom bi se dalo govoriti o dječjoj ljubavi bez roditelja, kao i o pobožnosti bez zbiljnosti nekoga vrhovnoga bića.“

Objavljujući „Tracts“ – letke koji su pogadali i tukli kao grom iz vedra neba – vođe Ok-

sfordskoga pokreta htjele su uzdrmati savjesti duhovnih osoba i običnih vjernika u Engleskoj. Newman je znao kako će njegova borba protiv duha vremena biti uspješna samo ako sam ima pod svojim nogama čvrst temelj. Taj je temelj otkrio u spisima crkvenih otaca koje je ljubio i štovao kao istinske gorostase, svjedoke i učitelje kršćanske vjere.

Da bi anglikanizmu podario čvršći teološki temelj, Newman je razvijao teoriju tzv. *via media*, srednjega puta. Time je htio pokazati kako je anglikanska vjerska zajednica – u otklonu od protestantizma koji je odbacivao istine vjere i katolicizma koji je dodavao nove vjerske istine – sačuvala u vjernosti kao *via media* baštinu stare Crkve. Studirajući, međutim, povijest stare Crkve došao je do otkrića koje ga je temeljito uzdrimalo. Između arijevacu i Rima u četvrtom je stoljeću postojao također neki *srednji put*, *via media*, naime, semarijevci. Istina, međutim, nije bila ni u semarijevaca, nego na strani Rima. I zato se njegova teorija srednjega puta – *via media* – urušila kao kula od karata.

Dogme nisu unakazivanje vjere

Nakon tih otkrića Newman se povukao u Littlemore, malo selo blizu Oxforda, kako bi u molitvi i kroz studij tražio i otkrio pravu, istinsku Crkvu. Ponajviše ga je mučilo pitanje: Ako Rimokatolička Crkva ima u sebi apostolski slijed, sukcesiju, kako ona može braniti i pravdati nauk koji prividno ne spada na vjerski poklad, u blago rane Crkve? Odgovor na to pitanje otkrio je za pisanja studije o razvoju crkvenoga vjerskog poklada. Novije dogme Katoličke Crkve nisu nikakva iskrivljivanja ni unakazivanja vjere, nego autentični razvoj Božje objave povjerene Crkvi.

Njegova studija o Razvoju crkvenoga nauka (*An Essay on the Development of Christian Doctrine*) – teološko-remek djelo – sadrži i odsječak u kome Newman svodi na posve jasnu točku temeljnu zasadu u borbi protiv religijskoga liberalizma: „Postoji istina. Postoji samo jedna istina. Religijska zabluda je po sebi nemoralne prirode. Tko je zastupa – makar i nedragovoljno – postaje krivcem. Traženje istine nije puko zadovoljenje radoznalosti. Postignuće istine nosi u sebi ushit otkrića. Ljudski je duh podložan istini. On nije gospodar istine. Ljudski je duh obvezan ne govoriti o istini nadugo i naširoko, nego se susresti s istinom u strahopočitanju. Istina i laž stavljaju se pred nas kako bi se iskušala naša srca. Naš je izbor nalik grozomornu kockanju na kome piše: *spas ili propast*. Prvenstveno je pak nužno obdržavati katoličku vjeru – to je dogmatski princip, princip bremenit snagom.“

(Svršetak u sljedećem broju)

Svetkovina Velike Gospe u Međugorju

I ove godine na svetkovinu Velike Gospe, 15. kolovoza, kojom se slavi Marijino uznesenje na nebo dušom i tijelom, Međugorje je posjetilo više desetaka tisuća domaćih i inozemnih vjernika. Nepregledno mnoštvo vjernika pred ispovjedaonicama spremalo se na sudjelovanje u sv. Misama. Toga dana slavljeno je 15 sv. Misa: 5 na hrvatskome te po jedna na talijanskom, slovačkom, njemačkom, francuskom, engleskom, češkom, poljskom, mađarskom, španjolskom i arapskom jeziku.

Samo na svetkovinu Velike Gospe međugorski Ured informacija zaprimio je prijave novih hodočasničkih skupina iz 17 zemalja: Obale Bjelokosti, Libanona, Španjolske, Italije, Slovenije, Irske, SAD-a, Češke, Mađarske, Poljske, Slovačke, Njemačke, Francuske, Austrije i Engleske. Velike skupine hodočasnika, kao i dosadašnjih godina, pristigle su iz Hrvatske i BiH, mnogi od njih neumorno su na svom hodočašću propješačili i po nekoliko dana. Hodočasnici su tijekom dana, osim sudjelovanja na molitveno-liturgijskom programu u međugorskoj crkvi, molili na Brdu Gospina ukazanja i na Križevcu.

Kardinal Vinko Puljić u Čitluku

Svetu Misu na svetkovinu Velike Gospe u Čitluku predslavio je vrhbosanski nadbiskup, uzoriti kardinal Vinko Puljić. Kardinala je pozdravio čitlučki župnik i dekan fra Miljenko Mika Stojić, koji je ukratko predstavio župu koja je taj dan proslavila devedesetu obljetnicu utemeljenja.

Kardinal je zahvalio župniku, svim svećenicima, redovnicima i redovnicama te vjernicima iz ove župe koji neumorno rade na njivi Gospodnjoj i sve potaknuo na daljnju zauzetost u očuvanju obitelji i kršćanskih vrijednosti.

Dan uoči Velike Gospe u župnoj je crkvi predstavljena fotomonografija „Župa Krista Kralja u Čitluku“, djelo uglednog povjesničara i čitlučkog vikara fra Roberta Jolića.

Blagdan Uzvišenja sv. Križa

Blagdan Uzvišenja sv. Križa u međugorskoj se župi tradicionalno slavi u prvu nedjelju poslije Male Gospe sv. Misom na Križevcu. Ove godine blagdan pada na 12. rujna.

Do 1981. na Misu na Križevcu dolazili su župljani i prijatelji iz okolnih župa, a od 1981. Križevac je molitveno mjesto vjernika iz svih krajeva svijeta. Te godine, kad su vidioći posvjedočili da im se ukazuje Gospa, na Križevcu je na Misi bilo oko 60.000 misara.

Podsjetimo, spomen-križ na brdu Šipovcu župljani su izgradili 1933./34. godine, Svete jubilarne godine 1900-te obljetnice smrti našega Otkupitelja, Križ je blagoslovljen 16. ožujka 1934., kad je kod njega slavljena i prva sv. Misa. Tada je, na prijedlog župnika fra Bernardina Smoljana, ime brda promijenjeno u Križevac. Već sljedeće, 1935. godine, mjesni biskup fra Alojzije Mišić odredio je da se blagdan Uzvišenja sv. Križa u župi Međugorje ima slaviti svake godine u prvu nedjelju iza Male Gospe.

Sveta Misa počinje u 11 sati, a krunica u 10 sati.

Molimo župljane i hodočasnike da se na Križevac zapute na vrijeme kako bi se izbjegla stiska.

Statistike za srpanj 2010.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 138.000
Broj svećenika koncelebranata: 4230
(136 dnevno)

Marija Pavlović-Lunetti i Ivan Dragičević u bečkoj katedrali

Vidioći Marija Pavlović-Lunetti i Ivan Dragičević 27. rujna molit će u bečkoj katedrali sv. Stjepana. Riječ je o njihovom drugom boravku u bečkoj prvostolnici, tijekom kojega će sve-

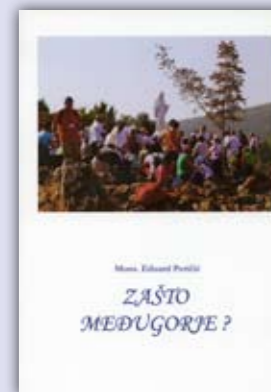
dočiti o ukazanjima Kraljice Mira i Gospinim porukama te predmoliti krunicu.

Organizator molitvenog susreta je udruga Gebetsaktion iz Beča, a očekuje se i ponovni susret s bečkim kardinalom Schönbornom.

Nova knjiga mons. Eduarda Peričića

Uoči obljetnice ukazanja Kraljice Mira objavljena je nova knjiga mons. Eduarda Peričića „Zašto Međugorje?“. Riječ je o opsegom malenom, ali sadržajem vrijednom razmatranju činjenica o ukazanju Kraljice Mira. Mons. Peričić svećenik je Zadarske nadbiskupije, profesor crkvene povijesti i autor više djela o Međugorju. Zanimljivo je da mons. Peričić, premda stopostotni invalid, svakog mjeseca hodočasti Kraljici Mira zahvaliti na svim dobrima kojima obasiplje njega i sve vjernike.

Pješice iz Mađarske u Međugorje

Ekonomist Nagy Gergely rođen je 1. srpnja 1982. u Estergonu, u Mađarskoj. Do prošle godine nije ništa znao o ukazanjima Kraljice Mira u Međugorju, no neki njegovi prijatelji hodočastili su u ovo mjesto i on je na njima primijetio znatne promjene, što ga je ponukalo više saznati o mjestu u koje toliki hodočaste. Tako je Nagy odlučio u Međugorje poći pješice. Osim torbe s nešto najnužnijih stvari, štapa i bakine krunice, na put nije ponio ništa drugo. Kaže da je bio sretan što može toliko vremena moliti za nemoćne u domu u svome gradu, za siromašne u svijetu i za mir koji nam je svima potreban.

Nagy je putovao 38 dana, a u Međugorje je stigao na Sv. Jakova, 25. srpnja. Bio je umoran, ali sretan što sve svoje tegobe može povjeriti Majci, Kraljici Mira. Nije žurio natrag, nego je ostao i na Mladifestu te, kaže, stekao bogato iskustvo molitve.

(Tekst i fotografije: Anton Merković)

Biciklisti iz Italije

Na putovima prema Međugorju ili u samom mjestu svakodnevno je moguće susresti hodočasničke pješake, bicikliste, motocikliste. Nemoguće je o svima pisati, no ponekad ne možemo izbjeći znatizelji. Tako je uoči Velike Gospe u Međugorje doputovala hodočasnička skupina biciklista od 21 mladića i djevojke iz okolice Milana. Voditelj hodočašća bio je vlč. Alberto Galimberti. Kako se dogodilo da se odluče na tako dugo hodočašće, biciklima, pitali smo ih. Odgovorili su nam da su prije dvije godine na isti način hodočastili u Santiago de Compostelu, sv. Jakovu, a ove godine su, na poziv prijatelja, odlučili hodočastiti Kraljici Mira. Do Trsta su došli automobilima, a od Trsta do Međugorja biciklima. Svakodnevno su slavili sv. Misu i razmatrali Gospine poruke, a najčešće su spavali kod salezijanaca, koji su ih lijepo primali. Kažu da su ih na svakoj dionici puta radosno pozdravljali vozači i prolazni-

ci, pogotovo kad bi vidjeli natpis Međugorje na majicama biciklista.

„Ovdje se osjeća Božja nazočnost i snažna vjera ljudi. Ono što bas u Međugorju dira

je aktualnost i jednostavnost Gospinih poruka, tu djeluje Isusov poziv na promjenu. Svi smo ovdje iz istog razloga“, poručuju mladi hodočasnici.

Vijesti iz Majčina sela (tekst i fotografije Paula Tomić)

Blagoslov zajednice

U subotu, 21. kolovoza 2010., četvorica mladića: David, Boban, Dejan i Ilija iz zajednice „Milosrdni Otac“ primili su blagoslov za uspješno završen program rehabilitacije u Zajednici. Ovo je, kao i inače, osim za njih četvoricu, bio poseban dan i za sve članove zajednice koji su se okupili u „Majčinu selu“ i iz ostale dvije kuće zajednice u Kiseljaku i Starom Trgu (Slovenija). Poseban je također i ponovni susret momaka sa svojim roditeljima, koji su se počeli okupljati već od devet sati. Uz molitveni program, roditeljski sastanak, ručak i druženje, vrijeme do 17 sati i završetka programa, brzo je proteklo. „Uvijek mi je drago ponovno vidjeti svoje roditelje“ – rekao nam je Marko iz Zajednice – „posebno zbog toga što za vrijeme dok sam u zajednici, radeći na sebi uvijek nešto novo otkrijem o sebi, o odnosima u našoj obitelji i stvarima koje su bile bolne, koje se mogu popraviti, tako da su mi dragocjeni ovi ponovni susreti s njima kad možemo to međusobno podijeliti.“

Radna akcija u Majčinu selu

Od 25. srpnja do 7. kolovoza u organizaciji St. David's Relief Foundation iz SAD-a (www.stdavids.org) u Majčinu selu održana je radna akcija za hodočasničke volontere, dvanaesta po redu. Sudionike su, tradicionalno, pratili franjevci iz zajednice Franjevačke braće od obnove (www.franciscanfriars.com) zaduženi za duhovni dio programa. Prvi tjedan protekao je u radu u Majčinu selu, a drugi u molitvenom druženju s mladima na 21. Mladifestu.

Komu smeta križ i zašto

Međugorski vidioци tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Križ Kristov na Golgoti, križ na vrhovima brda i planina, križ na raskršćima putova, križ na grbovima i zastavama, križ na privatnim i javnim spomenicima, križ na zvonnicama i na oltarima, križ na zidovima u privatnim i javnim prostorima, križ oko vrata, križ na prstenu... Je li križ posvuda na svojem mjestu? Zašto ne bi bio? Kada je riječ o križu, što to zapravo smeta i komu smeta? Mi propovijedamo Krista raspjetoga koji je jednim sablazan, drugima ludost, pozvanima pak Božja snaga i Božja mudrost (1 Kor 1,17-25). Križ je putokaz ljubavi i jedinstva po kojima dolazi pravi mir, kaže poruka od 25. studenog 1999.

Jedan je budist u jednoj crkvi u Šri Lanki promatrao raspelo i zaključio: Taj je čovjek sigurno nešto loše učinio kada je tako završio. Želim mu dobru reinkarnaciju... Islam vjeruje da je Isus samo prividno umro na križu zato što Bog ne bi dopustio da njegov Prorok tako završi... Gandhija je pak kršćanstvo snažno privlačilo... Doista, križ je znak čovjeka koji je propovijedao i provodio nenasilje. Nikomu nije uzvratilo, u sebi je pregorio, na se ga je uzео uvjeren da će to biti plodnije nego da ga spriječi, izbjegne, ili da uzvratu istom mjerom. „Doista, on je mir naš... neprijateljstvo razori u svome tijelu... ubivši u sebi neprijateljstvo... te navijesti mir vama daleko i mir onima blizu“ (Ef 2,14-18). Tko traži i iza ziva sukobe ne podnosi križ.

U poslanici Filipljanima Pavao žali što mnogi žive kao neprijatelji križa Kristova. Svršetak im je propast jer misle na zemaljsko (Fil 3,17-21). Kada to govori, Pavao se obraća vjernicima a ne bezvjercima... I Marija vidi da su naša srca teška i umorna. U porukama nam kaže da su ona zaokupljena zemaljskim stvarima, da smo previše navezani na zemaljski a premalo na duhovni život (9. svibnja 1985.; 25. siječnja 2002.; 25. listopada 2006.). Svaki se kršćanin može bar djelomično ili u bar nekim razdobljima svojega života prepoznati u ovim riječima. Mahatma Gandhi čak je ustvrdio da bi bio postao kršćaninom da nije bilo negativnoga svjedočanstva nekih kršćana... „Zato uprimo pogled u Isusa, koji umjesto radosti što je stajala pred njim podnese križ...“ (Heb 12,1). Tko pogled ne uzdiže iznad obzora

Snimila Lidija Paris

ovozemnoga života, taj ne podnosi pogled na križ.

Kristov je križ znak posvemašnjeg sebedarja i samozatajne ljubavi. On, trajni lik Božji, sam sebe „opljeni“ uzevši lik slugе, postavi ljudima sličan; ponizi sam sebe, poslušan do smrti na križu (Fil 2,6-7). Tašt i ohol čovjek ne podnosi križ. Tko ne želi služiti odbija križ. Samodostatan čovjek koji se oslanja samo na ljudske snage, čovjek koji ne priznaje svoju slabost i ranjenost, ne podnosi pogled na križ.

Pavao se ponosi križem Gospodina našega Isusa Krista po kojemu je svijet raspjet njemu i on svijetu. On čak na svojem tijelu nosi biljege Isusove... (Gal 6,14-18). Na svojem tijelu, a ne oko vrata. Tko oko vrata nosi križ, taj nosi i veliku odgovornost. Ako je moje ponašanje u neskladu s križem koji nosim oko vrata, s križem koji nudim pogledima onih koji me okružuju, ljudi imaju pravo postavljati pitanja. Kazuje li križ oko mog vrata da sam raspjet svijetu i on meni? Ili da ja razapinjem svijet oko sebe? Ako je tako, nije čudo da nekima križ smeta...

Kada se Isus uspinjao prema Golgoti, rimski su vojnici morali prisiliti nekoga čovjeka da mu ponese križ (Mt 27,32-44; cf: Mk 15,21-32; Lk 23,26-43; Iv 19,17-27). A napisao Pilat i natpis te ga postavi na križ: „Isus Nazarećanin, kralj židovski“... Bilo je napisano hebrejski, latinski i grčki. Za sav svijet. Jer svidjelo se Bogu po njemu – uspostavivši mir krvlju križa njegova – sve izmiriti sa sobom, bilo na zemlji, bilo na nebesima (Kol 1,19-20). Milostivo nam je oprostio sve prijestupe, izbrisao zadužnicu koja propisima bijaše protiv nas. Nju on ukloni pribivši je na križ (Kol 2,13-15). „Uzmite u ruke križ i promatrajte rane Isusove“, kaže Gospa. „Tražite od Isusa da ozdravi vaše rane“ (25. ožujka 1997.). „Pomno promotrite njega, koji podnese toliko protivljenje grješnika protiv sebe, da premoreni ne klonte duhom“ (Heb 12,1-3).

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrlili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Međugorje – milosni izvor i pravo čudo

Međugorje je, zahvaljujući ukazivanju Kraljice Mira, od jednoga malog i nepoznatog mjesta postalo veliko hodočasničko mjesto – milosni izvor i pravo pravcato čudo. Ukazanja traju više od 29 godina (25. lipnja. 2010. točno 10.600 dana). U Međugorju se osjeća stvarna nazočnost Božja i brižna ljubav Kraljice Mira. To je mjesto žarke molitve, potresnih obraćenja i velikih čudesnih ozdravljenja.

fra Petar Ljubičić

U Međugorju se nisu samo čude- sa događala i dalje se događaju, nego je i ono samo postalo i osta- lo velikim čudom.

Već godinama u Međugorje dolaze mili- juni hodočasnika. Što privlači tolike ljude da dolaze u Međugorje i što traže u njemu? Što ti ljudi donose u svojim srcima i dušama? Što tamo nalaze i s čime se vraćaju svojim kuća- ma? To najbolje znaju oni koji su imali mi- lost biti u ovom milosnom mjestu.

Snaga milosti Božje u Međugorju je toli- ko jaka da se zorno pokazuje u brojnim iz- vješćima o obraćenjima i čudesnim duhov- nim i tjelesnim ozdravljenjima.

Mnogi priznaju da su se sreli u Međugor- ju s Nekim tko im je osobno govorio, tko ih je uvjerio da je On jedini istina o njima i svi- jetu i da je svemoćnom svojom ljubavlju okrenut prema njima. Zato se nisu mogli vratiti kakvi su došli ili barem nisu mogli otići bez odluke da pokušaju biti novi ljudi, apostoli brat- ske ljubavi i mira.

Jedna gospođa pri-

znaje da Međugorje ne može nikako zabora- viti jer se tu cijela njezina obitelj obratila.

Mnogi iskreno priznaju da bez Međugor- ja ne bi mogli zamisliti svoj sadašnji moli- tveni život, svoju potpunu promjenu, svoju osvjeđenu vjeru.

Tko sve može izbrojiti one koji priznaju da im je Međugorje toliko pomoglo i da su tu proveli najljepše dane svoga života, da ih uvijek nešto vuče da ga ponovno posjete.

Mnogi hodočasnici priznaju da su u Me- đugorju doživjeli potresne trenutke živo- ta, svoje obraćenje. Osjećaju se presretni- ma i stalno zahvaljuju Bogu na velikom daru obraćenja i molitve, potpunoga predanja i istinske radosti.

- U Međugorju sam našao mir koji sam či- tava života tražio!

- Moleći na Brdu ukazanja iskusio sam Božju blizinu i njegovu ljubav!

- Ja nisam mogao nikako oprostiti. Otk- ako sam se ispovjedio u Međugorju, dobio sam milost i sada lako opraštam!

- Otkada sam bio u Međugorju, više ne psujem i svake nedjelje idem u crkvu!

- U Gospinu mjestu naučio sam srcem moliti!

- U Međugorju sam prvi put u životu doži- vio što je to sveta Misa i koliko nas Isus voli!

- U Međugorje rado dolazim i uvijek izno- va dobivam snagu da mogu lakše postizati nove duhovne pobjede!

Zašto se Gospa ukazuje?

Povijest ukazanja pokazuje da se Gospa uvijek ukazivala ljudima pred velike i opa- sne događaje. Ako se u obzir uzme samo posljednje vrijeme, vidi se kako su njezi- na majčinska ljubav i briga za ljude u njih- ovim potrebama posebno dolazile do izražaja upravo u njezinim ukazanjima. Gospa svo- jim ukazanjima i porukama nastoji predu- sresti najgore.

Međugorje je za mene bilo zadnji spas. Bog je ljubav, to mi sada kazuje moje srce. Želim se svom snagom svojom založiti da i drugi iskuse Božju ljubav.

Gospa se u Međugorju ukazala s djetetom Isusom, pravim Bogom i pravim čovjekom u naručju. To je njezina poruka, dar i pomoć današnjem svijetu. Majka svih ljudi nije imala što važnije kazati, ni veće darovati, ni potrebnije učiniti. A ljudi uopće niti imaju što važnije od toga čuti, ni što veće primiti, ni što potrebnije imati.

Gospa se, primjerice, pojavila god. 1858. u Lourdesu i ukazala se Bernardici kad su Francuskoj, Europi i cijelom svijetu zaprije- tilo opasni moralni liberalizam i masonstvo.

Slično se dogodilo god. 1917. u Portuga- lu, kad se ateističko-komunistička neman zagrozila svijetu užasnim nedaćama.

Isto tako se ukazala vidiocima deset godi- na prije strašnoga pokolja u Ruandi, gdje se govori o milijun i pol ljudskih žrtava.

Pred tim opasnostima Gospa je išla kao brižna majka da upozori svoju djecu na veli- ke opasnosti koje se spremaju doći, pokazi- vala izlaz iz njih i pružala potrebnu pomoć.

Tako je bilo i s njezinim ukazanjem u Me- đugorju, koje se prvi put zbilo na 24. lipnja 1981. godine. I tu se Gospa ukazala deset go- dina prije nego je u Hrvatskoj i BiH izbio brutalni rat.

Gospa se u Međugorju ukazala s djetetom Isusom, pravim Bogom i pravim čovjekom u naručju. To je njezina poruka, dar i pomoć današnjem svijetu. Majka svih ljudi nije ima- la što važnije kazati, ni veće darovati, ni po- trebniije učiniti. A ljudi uopće niti imaju što važnije od toga čuti, ni što veće primiti, ni što potrebnije imati.

Međugorje je za mene bilo zadnji spas

Tomas pripovijeda kako su ga rodite- lji odgojili u vjeri Jehovinih svjedoka. „Kri- vu sam sliku dobio o Bogu. Bilo me je strah Boga koji kažnjava za malu sitnicu. Prizna-

jem, ponekad se govorilo i o Bogu koji lju- bi. Čeznuo sam kao svaki mladić za radošću i ljubavlju, srećom i mirom. Bio sam pod pri- tiskom i osjećao veliki strah. Poznato mi je da su neki ljudi zbog ove sekte propali, jer su iz očaja oduzeli sebi život.

Susretao sam ljude koji su prepoznali moju nevolju i pružili mi pomoć, no nitko nije bio u stanju zacijeliti moje nutarnje rane. Živio sam u nemiru sa sobom i s roditelji- ma. Naposljetku, bila mi je potrebna psihija- trijska pomoć. Ona je donijela samo privre- meni uspjeh, jer ubrzo sam se našao u istom stanju kao i ranije. Imao sam izvrsnog psihi- jatra, bio je glavni liječnik jedne klinike. Ali nakon tri godine liječenja priznao mi je da je na kraju sa svojom terapijom, jer da se u meni konflikti još uvijek nisu razriješili. Bo- lovao sam tada od teške depresije i samoubi- lačkih misli.

Netko mi je darovao knjigu o pozitivnom mišljenju. Autor knjige bio je kršćanski ori- jentiran i prikazivao je ozdravljenja koja se događaju na temelju vjere. Ta knjiga bila je moj tračak nade. Dovala me do Biblije.

Jednoga sam dana našao prospekt o knjizi koja govori o ukazanjima u Međugorju. Na- ručio sam tu knjigu istoga trenutka. Dok sam je čitao, osjećao sam snažnu čežnju da tamo

odem. Osam tjedana poslije posjetio sam to mjesto. Tu sam našao ljude koji su se s veli- kom ljubavi zauzeli za mene. Osjećao sam se sigurnim i doživio sam duboki mir srca. Do- živio sam mnogo ljudi koji su svojom čvr- stom vjerom na mene ostavili snažan dojam. Ljubav koju su mi ovi ljudi pružali, crpili su iz svoje vjere. To je bilo upravo ono, što sam cijeli svoj život tražio.

Međugorje je milosno mjesto gdje se na poseban način osjeća Božja blizina i nazoč- nost Isusove Majke. Ono je umnogome pri- donijelo mojem obraćenju.

U Međugorju sam napokon dobio od- govor na svoja pitanja u svezi s Biblijom. U meni se probudila želja da se dadnem krstiti, kako bih se približio Bogu. Intenzivno sam pohađao poduku kako bi se što bolje pri- pravio za primanje sakramenta. U uskrsoj noći, u nazočnosti cijele župne zajednice, primio sam sakramente krštenja i krizme.

Katolička vjera za mene je veliki dar i ne- zaslužena milost. Osjećam duboku zahval- nost za taj milosni dar. Pokušavam živjeti Gospine poruke koje nam daje u Međugorju. Više puta u tjednu odlazim na svetu Misu.

Danas mi molitva krunice znači vrlo mnogo, moleći je nalazim duševni mir i ra- dost. Po toj molitvi osjećam milost koju mi Bog po Mariji dariva. Kad naiđu problemi, počinjem moliti i poteškoće nestanu. Sre- tan sam da sam našao put u Međugorje i što mi je Gospa pomogla da sam postao članom Katoličke Crkve.

Kad se sjetim kakav mi je život bio pri- je obraćenja, pitam se što bi bilo od mene da nisam u ovom milosnom mjestu prona- šao spas.

Međugorje je za mene bilo zadnji spas. Bog je ljubav, to mi sada kazuje moje srce. Želim se svom snagom svojom založiti da i drugi iskuse Božju ljubav.“

Zrncima svete krunice...

Prilazila je kući s velikim upitom u srcu je li to njezina oaza u kojoj će osvježiti svoje snage. U naručju je nosila prije koji mjesec rođeno dijete, a drugo je čvrsto držala za ruku dok se skrivalo ispod njezine haljine. Zvonkim glasom nas je pozdravila: „Hvaljen Isus i Marija. Ja sam Malena, a ovo su moja djeca. Evo, došla sam k vama.“ I tu je zašutjela. Pogledom je tražila našu dobrodošlicu, a oči su joj titrale kao velike suze na dlanu. Onako sitna rasta, brzo se uspravila i trznula kao da je tek jutro. Da, bijaše to jutro njezina novoga životnog puta. Malena je tu i danas. Možda još kratko. Ali sunce toga nezaboravnog jutra već se diglo visoko, obasjavajući stazu kojom želi i dalje hoditi. Svoju prošlost živi u vjeri, darujući je milosrdnom srcu svoga Gospodina.

Priredila s. Lidija Glavaš

Potječem iz skromne kršćanske obitelji. Primila sam svete sakramente, skoro redovito išla na sv. Misu, naučila moliti i radovati se životu kao kršćanka. U mladenačkim danima znala sam komu se mogu s povjerenjem obratiti za pomoć kada mi je bilo teško. Zapravo, čini mi se da sam znala mnogo toga, ali ipak ono bitno – da je ISUS ŽIV – nisam znala. Nisam znala da mi i danas govori kao nekoć svojim učenicima, da prati moje korake i hodi sa mnom. Molila sam na svoj način i vapila da me pogleda u mojim tjeskobama. Ali to je bio monolog, samo moj govor. Nisam ga znala oslušnuti, nisam znala da trebam zastati i otvoriti Sv. pismo te čuti Isu-

sovu riječ. Nisam znala da je on, moj Isus, živi Isus, onaj tihi glas u meni koji mi govori što je dobro a što nije. Kada su došle najburnije godine mladosti – šesnaeste, sedamnaeste, kada sam mislila da mogu sve i da mogu sama, kada sam od života očekivala mnogo više nego što sam imala, kada sam čeznula za slobodom, onom izvanjskom, počele su se nizati loše stvari jedna za drugom...

Svakim danom bivala sam svjesnija svoje situacije

Upoznala sam mladića iz svoga grada. Bio je veseljak, pio je, pušio, zabavljao svoje društvo, a poslije počeo i s drogama. No za mene to je bio još veći izazov privlačnosti prema

njemu kao hrabrom muškarcu. Zapravo, on je bio sve što sam ja tada htjela. Zaljubila sam se u njega. Vjerovala sam da mogu promijeniti sve njegove loše navike, vjerovala sam da ga mogu učiniti boljim, da ga mogu naučiti moliti i vjerovati u Boga, što u vlastitoj obitelji nije imao priliku. Često sam mu govorila o čistoći ljubavi onako kako su me učili na vjeronauku i u crkvi. Međutim, u kratkom vremenu pala sam na prvom ispitu svoje vjere i svoga uvjerenja. Podlegla sam njegovoj i svojoj tjelesnoj privlačnosti i tada praktično zapečatila svoju sudbinu. Kako on nije odgajan u duhu vjere, to je za njega bilo posve normalno. Osjećala sam nered u svojoj nutrini. Uslijedila je udaja. U tom vremenu bile su mi nepoznate sve-

Hvala ti, Isuse, za Majku Mariju, Kraljicu Mira. Hvala ti za njezine pohode ovom mjestu i mojem srcu. Hvala ti što u svim danima jačaš moju vjeru da srcem molim za oslobođenje mojeg muža od pakla droge da mi djeca imaju zdrava oca koji će ih njihati na svojem koljenu i širiti ruke kad ih ugleda.

topisanske riječi: „Pitaj starije, pa će ti kazati!“ Tako su moji roditelji, koji su bili protiv moje udaje za njega, jednostavno bili nemoćni. Nisam ih slušala niti pitala za privolu, odlučila sam se za brak. Njih sam i dalje uvjerala da je on posve u redu, da se volimo i još sličnih nestvarnosti. Znali su moji roditelji istinu i s mnogo boli gledali su me kako srljam u velike životne poteškoće. Naš brak bijaše divlji kao i sve ostalo. Nismo se vezali svetim sakramentom niti Božjim blagoslovom.

Nakon toga dobili smo dvoje zdrave, prekrasne djece. I njihovo rođenje već je bilo praćeno teškim danima. Moj je muž sve više postajao teški ovisnik o drogi tako da su mnogi trenutci, zdravom ocu jako važni, njemu promakli. Nije ih bio ni svjestan. A ja sam svakim danom bivala sve svjesnija svoje situacije i sjećala se riječi svojih roditelja... ali bijaše prekasno.

Kroz jecaje sam vapila Isusu

U početku, zbog svoga ponosa i oholosti, nisam htjela ni roditeljima niti ikomu od svojih priznati tu nesnosnu težinu bračnog života. Samu sam sebe osuđivala govoreći da mi tako i treba jer je to bio izričito moj odabir. Borila sam se na sve moguće načine. Pokušavala sam doprijeti do svog supruga. No sve je to bilo uzaludno. To je postao život bez svjetla, bez smisla i budućnosti. Moje su borbe utihnule, snage je ponestalo. Svakodnevnne svađe, stalni dugovi, sve te njegove krize bile su jako mukotrpne za cijelu obitelj. Na kraju sam bila potpuno shrvana i bespomoćna. Znala sam da sam u toj borbi ostala sama i obeshrabrena do srži. Osjećala sam se odgovornom za našu djecu, koja to nisu zaslužila. Mučila me njihova nevinost i nedužnost. U srcu me progonio osjećaj da nešto moram činiti kako bih zaštitila te male živote od svakidašnjih trauma. Počela sam se vraćati svojim roditeljima, ali to nije bilo rješenje moje situacije. Samo je bivalo teže jer sam u naše probleme dovodila i njih, moje roditelje, koji su prije početka bili protiv moje odluke. I u svom tom jadu vapila sam Isusu kroz bolne jecaje koje je samo on čuo. Govorila sam mu da dalje ne mogu, da nemam snage, da takav život ne že-

lim ni za sebe ni za svoju djecu. Tada sam počela moliti Gospinu krunicu svaki dan. Bio je to Gospin mjesec svibanj, 2008. godine. I nakon mjesec dana ustrajne i neprekidne molitve, u srcu sam čula tihi glas koji je govorio: ZAJEDNICA-MEĐUGORJE!

Naučila sam kako dragi Bog sve provida

Konačno sam skupila snagu i svom suprugu odlučno rekla: „U zajednicu za ovisnike ideš ti ili idem ja, jer ja više ovakav život ne želim!“ Proveo je samo jedan dan u zajednici Milosrdni Otac u Međugorju i odustao od tog puta spasenja. Vratio se u pakao droge. Ali ne i ja. Potražila sam pomoć od fra Svetozara, koji me pozvao u Međugorje i rekao: „Sve dok si s njime on svoj problem ne vidi!“ I to je bio odgovor na sva moja pitanja. Razumjela sam da moram otići za dobro ne samo djece i same sebe, nego i za dobro supruga i cijele obitelji. U Međugorje sam došla baš na godišnjicu Gospinih ukazanja, 25. lipnja 2008., sa svoje dvoje malodobne djece. I to je bio Gospin poziv! Zajednica „Majka Krispina“, koja se brine za djevojke i žene u potrebi, širom mi je otvorila vrata kako doma tako i svoga srca. Zahvalna sam na svakom danu provedenom u ovoj zajednici jer je uistinu svaki od Gospe blagoslovljen. Ovdje sam oživjela svoju vjeru, učvrstila Božje zapovijedi u svom srcu. Naučila sam kako se živi s problemom i bez njege; kako se nosi patnja i iz nje izlazi očišćen i ojačan. Naučila sam kako dragi Bog provida, kako mi provida sretan život s mojom djecom. Naučila sam kako se trebam odnositi duhovno, psihički i tjelesno sa suprugom ovisnikom kao i s njegovom obitelji koja na sve gleda „zatvorenih očiju“. Sada znam da i samoj sebi moram oprostiti i uvijek ozdravljenje nalaziti u svetim sakramentima. Nema kompromisa sa Zlim i zlom. Živo želim biti Božja i slijediti Isusa vršeći svoje svakidašnje dužnosti s radošću i s ljubavlju osluškujući u sebi glas savjesti što i kako trebam činiti i kojim putem krenuti. Vjerujem da predajući se u ruke Božje možemo svi biti radosni, spokojni i ispunjeni. A sloboda za kojom sam kao mlada djevojka čeznula dolazi iznutra, ne

izvana kako sam mislila. Izvanjska je prolazna, isprazna, ne čini nas sretnima. Ona iznutra je istinska sloboda, sloboda koju nam daje Krist preko svoje riječi. U sakramentu svete ispovijedi osjećam kako me svaki put iznova ozdravlja, iscjeljuje i čini slobodnom od grijeha. A on, grijeh, tako nas vješto zarobljava. Jasno mi je da je zato Isus i došao da uzme naše grijeha i da nas očisti i po svojoj Presvetoj Krvi posveti!

Znam da je Gospodin oprostio sve moje slabosti i grijeha

Trebalo mi je vremena u zajednici dok sam shvatila hvalospjev ljubavi koji je napisao Apostol u poslanici Korinćanima. Po milosti Božjoj bolje vidim i čujem, spoznajem da me Duh Sveti uči i poučava kako da živim svoje dane da ne bih lutala kao izgubljena ovca čiji je pastir negdje daleko. Tako me često raduje i snaži Isusova prisposoba o rasipnom sinu koji se vraća svome Ocu a on ga, pun radosti i ljubavi, dočekuje raširenih ruku. I ne samo to, nego ga oblači u novu haljinu da mu postane bliži. Znam da je Gospodin oprostio sve moje slabosti i grijeha, svu moju tvrdoću. Uči me da opraštam i da se kajem za sve što je bilo jadno i grješno; da budem ponizna i milosrdna. Iz svojih propusta, kao i iz tuđih, mnogo sam toga razumjela i danas nastojim otkrivati putove da krenem u dobro. Uistinu, nikada nije kasno pokajati se i krenuti novim putem, koji nam Bog nudi, jer on nas čeka kao zalutalog sina. Znam da me je Gospodin obukao u novost života upravo ovdje u Međugorju, u zajednici „Majka Krispina“, koja se čvrsto uzda u njegovu pomoć i zaštitu njegove majke Marije.

Malena je svoje svjedočanstvo za čitatelje *Glasnika mira* završila ovom zahvalnom molitvom:

Hvala ti, Isuse, za Majku Mariju, Kraljicu Mira. Hvala ti za njezine pohode ovom mjestu i mojem srcu. Hvala ti što u svim danima jačaš moju vjeru da srcem molim za oslobođenje mojeg muža od pakla droge da mi djeca imaju zdrava oca koji će ih njihati na svojem koljenu i širiti ruke kad ih ugleda. Hvala ti što me tvoja i moja majka Marija potiče da čitam tvoju svetu riječ i što me svaki put napunja neopisivom milinom. Hvala ti, Kraljice Mira, što me vodiš k svom Sinu, našem Spasitelju. On daje smisao mom životu. On je moja radost, moj mir, moje utočište i moja sigurnost. Hvala ti Majko, Kraljice Mira, što si me preko krunice dovela u ovo mjesto koje si posebno odabrala. Hvala ti za ove dobre sestre u Zajednici, koje me uvijek upućuju na tvoje majčinsko srce i na srce tvoga Sina!!!

Majko, radije u smrt od gladi nego od srama!

fra Mario Knezović

Sjedio je na kamenome pragu rodne kuće. Stigao je iz tuđine. Zatekao sam ga u dječjim suzama premda je osoba u poodmakloj dobi. Ne nazirući o čemu je riječ, zabrinuto ga upitah: „Što se to dogodilo pa ste u suzama?“ Jecavim glasom rekao mi je kako prvi put dolazi u svoj zavičaj otkako mu je umrla majka. Nastavio je kazivati kako mu je sad teže nego na dan pokopa jer je po dolasku iz tuđine tek potpuno shvatio da majke nema. Plač je sustizao njegove riječi dok je prepričavao kako ga je majka čekala, za njega molila, dijelila mu savjete, teško radila i uvijek govorila kako je dobro i kako će biti dobro. Bila je to, reče mi, majka koja je čekala djecu i umornim, potrošenim rukama od rada milovala ih i hrabrila. Te majke više nema i tog zavičaja više nema, jer, kako reče, ona je bila zavičaj, ona je bila Hercegovina, ona je bila ljubav za dom i rodnu kuću koja se u njemu rađala.

To je, čitaocē, mala zgoda iz susreta s čovjekom koji plače za majkom, koju donosim kako bismo lakše ušli u ozračje majčine privlačnosti.

Fra Ljudevit Rupčić zapisa: „Da je sunce dovoljno toplo ne bi Bog trebao stvarati majku.“ Osjećaji prema majci su najdublji, zato nije neobično što se rijeka vjernih duša na Veliku Gospu upućuje pred lik Nebeske Majke. Taj dan se u čovjekovoj nutri čuje zov majčine ljubavi. Biti uz Gospin kip privilegirano je mjesto najdublje osjećaja prihvaćenosti, zaštite, zagovora, savjeta... Marija privlači jer čeka, moli i blago opominje. No, Marija kao majka svih nas, ne može ostati nijema i biti sretna ako djeca lutaju, ako umjesto putom hode stranputicom. Marija je u punini sretna, i od nas štovanjem počašćena, ako naši putovi i planovi

vode do Isusa, na kojeg nas stalno upućuje i prema komu nas vodi. Marija nije cilj, ona je posrednica do cilja – do Isusa.

Stoga, biti uz Mariju bez odluke ponovnog preispitivanja svoga odnosa prema Isusu, promašaj je i površan sezonski vjerski avanturizam. Mariju najbolje štujemo ako činimo sve što Isus kaže (usp. Iv 2,5). Dokle god izvanjskim manifestacijama štujemo Gospu a činimo zlo i negiramo svoje dostojanstvo kao hrama Duha Svetoga, nismo majci na ponos nego tako još jednom mačem boli probadamo njezino srce.

Zato mi se uz ovo razmišljanje nameće donijeti vam isповјед devetogodišnjeg dječaka koji od svoje majke traži promjenu života. Naime, majka je sinu govorila kako u večernjim satima ide na posao. Sinu je s vremenom postalo neobično gdje majka radi i što radi. Jedne večeri potajice ju je slijedio i zaprepastio se spoznajom da mu je majka javna žena – prostitutka. Ujutro je u suzama majku pitao zašto to radi. Odgovorila mu je da ju je nevolja natjerala kako bi djeci osigurala kruh. Na tu tvrdnju dječak je uzvratilo: „Mama, ja ću radije umrijeti od gladi, nego od srama da imam takvu majku!“ To je jasna poruka. Cilj ne može opravdavati sredstva. Nažalost, u svagdašnjici smo svjedoci kako se u ime kruha, egzistencije i moći trguje najvećim vrijednostima koje čovjek ima. Dostojanstvo je stavljeno u službu trgovanja. Marija nas zato poziva na zaokret. Dolazak pred njezin kip, u njezino svetište, obvezuje. To nikako ne smije biti „vjerski turizam“, nego vjernički hod u vlastito srce. A Ivan u svojoj poslanici piše: „Ljubljeni, ako nas srce ne osuđuje, možemo zaufano k Bogu“ (1 Iv 3,21).

Božja pitanja čovjeku

Dokle će me taj narod prezirati?

fra Iko Skoko

Mojsije je poslao izvidnicu iz pustinje Paran u kanaansku zemlju, uz riječi: „Idite gore u Negeb, onda se popnite na brdo. Razgledajte zemlju kakva je. Je li narod koji u njoj živi jak ili slab, malobrojan ili mnogobrojan? Kakva je zemlja u kojoj živi: dobra ili hrđava? Kakvi su gradovi u kojima borave: otvoreni ili utvrđeni? Kakvo je tlo: plodno ili mršavo? Ima li po njemu drveća ili nema? Odražni budite i ponesite plodova te zemlje“ (Br 13,17-20).

Nakon četrdeset dana izviđanja izviđači su se vratili u tabor. Po povratku izvijestili su: „Išli smo u zemlju u koju si nas poslao. Zaista njome teče med i mlijeko. Evo njezinih plodova. Ali je jak narod koji u onoj zemlji živi, gradovi su utvrđeni i vrlo veliki. A vidjesmo ondje i potomke Anakeve. Amalećani borave u negepskom kraju: Hetiti, Jebusejci i Amorejci žive u brdu; a Kanaanci se nalaze uz more i duž Jordana“ (Br 13,27-29).

Nakon njihova izvješća došlo je do nesporazuma i sukoba među Izraelcima. Jedna skupina, na čelu s Kalebom, oduševljena zemljom koja ih čeka htjela je odmah poduzeti akciju i zauzeti zemlju. Izviđači su, međutim, iznijeli i drugu stranu onoga što su vidjeli. Ljudi koji su stanovali u tim krajevima bili su poput divova, veći i snažniji od Izraelaca. Zacijelo, kad je narod čuo kakvi i koliki ih ljudi čekaju u obećanoj zemlji, počeli su vikati, plakati i mrmljati.

Ponovno su izgubili povjerenje u Mojsija, a onda i u Boga. Mrmljali su: „Kamo sreće da smo pomrli u zemlji egipatskoj! Ili da smo pomrli u ovoj pustinji! Zašto nas Jahve vodi u tu zemlju da padnemo od mača a žene naše i djeca da postanu roblje! Zar nam ne bi bilo bolje da se vratimo u Egipat!“ (Br 14,2-3). Htjeli su izabrati nove vođe, ali ne one koji će ih voditi dalje, nego one koji će ih vratiti u Egipat, u ropstvo.

U takvom metežu riječ su uzeli Jošua i Kaleb. Oni su bili među izviđačima. Počeli su hrabriti narod. Dok su oni govorili, ljudi su smišljali kako će kamenovati Mojsija i Arona. Bog ne odustaje od svoga nauma. Ponovno se očitova pred svima i obrati se Mojsiju: „Dokle će me taj narod prezirati? Dokle mi ne će vjerovati unatoč svim znamenjima što sam ih među njima izvodio? Udarit ću ih pomorom i istrijebiti, a od tebe ću učiniti narod veći i moćniji od njege“ (Br 14,11-13).

Mojsije je počeo posredovati molitvom: „Egipćani su shvatili da si ti, svojom moći, izveo ovaj narod između njih. Oni su to kazali žiteljima one zemlje. Već su saznali da si ti, Jahve, usred ovog naroda, kojemu se očituješ licem u lice, i da ti, Jahve, u oblaku stojiš nad njima; da obdan u stupu od oblaka, a obnoć u stupu od ognja ideš pred njima. Zato, ako pobiješ ovaj narod kao jednoga čovjeka, narodi koji su čuli glas o tebi reći će: Zato neka se snaga moga Gospodina uzvisi, kako si najavio rekavši: Oprosti krivnju ovome narodu po veličini svoga milosrđa, kao što si vodio ovaj narod od Egipta dovd“ (Br 14,13-19).

Bog je čuo i uslišao Mojsijevu molitvu, te rekao: „Opraštam po riječi tvojoj.“

Iz govora svetoga Augustina, biskupa

Dobra i zla vremena

Redovito jadikujemo nad svojim vremenom, žalimo za nekim minulim davnim vremenima kad je navodno bilo bolje, ljepše. Lamentiramo nad tim kako su nam vremena zla. Vrijeme oblikuju ljudi, vremena su zla jer su ljudi zli, a vremena su dobra kad su ljudi dobri, bogobožni, pobožni, kad po Bogu i prema Bogu žive. S istim se problemima suočavao i prije 15 stoljeća sveti Augustin. Pokušao je dati svevremenski odgovor na pitanje dobra i zla vremena u jednome svome govoru. Vrijedi ga pročitati i promišljati.

Kad god trpimo od kakva pritiska ili nevolje, to nam je na opomenu i popravak. Jer i samo Sveto pismo ne obećava nam mir, sigurnost i spokoj, već nevolje, pritiske i sablazni, kako očitō govori Evanđelje; jer *tko ustraje do kraja, spasiće se*. Što je, naime, nekoć imao dobroga onaj život od samoga prvoga čovjeka od kojega nam je zaslužio smrt, od kojega je primio prokletstvo, od kojega prokletoga nas je oslobodio Krist Gospodin?

Ne smijemo, dakle, braćo, mrmljati, *kao što su mrmljali neki od njih*, kako veli Apostol, *te izgiboše od zmija*. A braćo, što ljudski rod trpi, a da to nisu trpjeli očeви naši? Ili kad tako trpimo, zar nismo spoznali da su to i oni pretrpjeli? A ti susrećeš ljude koji plaču nad svojim vremenom kao da bi vremena naših pređa bila dobra. Kad bi se mogli vratiti u vremena otaca svojih, i onda bi isto mrmljali. Ti misliš da su prošla vremena bila dobra, jer to nisu tvoja vremena, pa su zato dobra.

Ako si od Zloga oslobođen, ako si već povjеровao u Sina Božjega, ako si već zadojen i poučen Svetim pismom, čudim se što misliš da je Adam imao dobra vremena. I tvoji su roditelji nosili Adama. Zacijelo, i Adamu je bilo rečeno: *U znoju lica svoga jest ćeš kruh svoj; zemlju ćeš obrađivati od koje si uzet; rađat će ti trnjev i korovom*. To je zaslužio, to je primio, to je primio od pravednoga Božjeg suda. Što onda držiš da su prošla vremena bila bolja od tvojih? Od onoga Adama pa do današnjega Adama samo je trud i znoj, trnje i korov. Da li nam je potop umakao? Zar su umaknula tegobna vremena gladi i rata, što je pisano da ne bismo zbog sadašnjega vremena mrmljali na Boga?

Kakva li su, dakle, bila ona vremena! Zar se ne zgražamo nad svime što smo čuli, nad svime što smo čitali? Da bismo tako imali razloga da radije zahvaljujemo negoli mrmljamo nad svojim vremenom...

Moj svećenički poziv i Međugorje živo su povezani

Mladomisnik Boris Milavec (37 godina) svećenik je biskupije Strasbourg u Francuskoj. Njegovi roditelji, Slovenci, jedno su vrijeme živjeli u Švicarskoj, gdje je Boris rođen, a potom su odselili u Strasbourg, gdje mu majka i danas živi, a otac je umro prije nekoliko godina. Mladu Misu slavio je 13. lipnja u katedrali u Strasbourg. Ponovno smo ga susreli u Međugorju, na molitvenom festivalu mladih, kada smo s njime i razgovarali za Glasnik mira.

Priredio Krešo Šego

Vlč. Borise, predstavite se našim čitateljima.

Moji su roditelji živjeli u Francuskoj, gdje sam odrastao, završio školu i radio, pa sam po kulturi Francuz, a po rođenju Slovenac. Na maturi sam se bio odlučio za prirodne znanosti, biologiju, matematiku i fiziku, a na fakultetu sam počeo studirati povijest. Nakon godinu dana upisao sam teologiju i filozofiju te magistrirao. Godine 2001. tražio sam posao no zbog gospodarske krize bilo ga je teško naći pa sam jedno vrijeme zarađivao svirajući gitaru. Poslije sam se zaposlio u jednoj političkoj stranci kao direktor predizborne kampanje. Potom sam se zaposlio u Lausanni u Švicarskoj, predavao sam u jednoj večernjoj školi. U toj sam školi predavao biblijsku teologiju.

Kad ste prvi put bili u Međugorju?

Bilo je to u kolovozu 1994., za Mladifest.

Od koga ste čuli za ukazanja Kraljice Mira?

Moj stric, koji je živio u Sloveniji, organizirao je hodočašća u Međugorje, a moja mama prvi je put hodočastila 1987. i tom mi je prigodom donijela knjige o ukazanjima Kraljice Mira. Knjige sam čitao i u meni se rodila želja da i sam dođem u Međugorje, što se ostvarilo nakon sedam godina.

Što ste mislili o tome da se u naše vrijeme u nekom mjestu ukazuje Gospa? Jeste li prihvaćali tu mogućnost?

U početku sam čutio znatiželju vidjeti o čemu je riječ. Ipak je atrakcija da se Gospa ukazuje pa sam sve više želio poći u Međugorje vidjeti što se događa. U međuvremenu sam razmišljao o Gospinim porukama i 1994., a bio je rat u vašoj zemlji, odlučio sam, bez imalo straha, poći.

Vaš prvi susret s Međugorjem?

Kad sam u Međugorju izašao iz autobusa, nakon dugog putovanja, osjećao sam se vrlo slabo, bilo mi je zlo od vožnje. Tada nisam osjetio ništa posebno, molio sam krunicu, is-

povjedio se, bio na Misi, ali, iskreno, nisam osjetio ništa izvanredno. Ali za svoga drugog dolaska, već sljedeće godine, doživljaji su bili iznimno snažni. Doživio sam radost, sreću i mir, bio je to nebeski mir, radost da smo Božja djeca i da nas čeka raj, život vječni. Bio sam sretan što na zemlji, na našem zemaljskom putu, možemo spoznati i okusiti Božju ljubav, spoznati Isusa.

Jeste li došli sa skupinom ili sam?

Uvijek sam dolazio s hodočasničkom skupinom i uvijek iz Slovenije.

Ovo je mjesto posebno nadahnjujuće za svećenika, a tu mislim na svakidašnju mogućnost ispovijedanja, svjedočanstva i propovijedi.

Foto Dani

Kad ste došli prvi put, još je trajao rat. Je li Vas bilo strah putovati?

Ne, nikakav strah nisam osjećao, putovao sam kao na najsigurnije mjesto na svijetu. Uistinu je to bio čudan osjećaj, nitko u autobusu nije pokazivao nikakav strah, a molitva i svjedočenja cijelim putem bili su nešto izvanredno. U Međugorju je posebno plijenilo to ozračje mira koje se može i dan-danas doživjeti na svakom njegovu djeliću.

Čega se posebno sjećate iz tih prvih dolazaka?

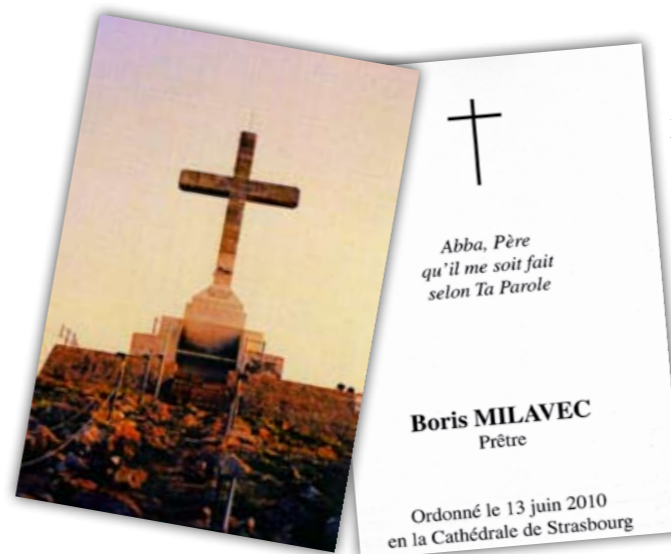
Moram kazati da me je posebno dirnuo fra Slavko Barbarić, njegove propovijedi, molitva krunice, mir koji je iz njega zračio, razmatranja na klanjanju Presvetom. Uistinu je bio poseban. Također me se snažno dojmio fra Jozo Zovko, njegove meditacije i svjedočenje. Premda nisam tako dobro razumio hrvatski jezik, zajednička molitva bila je tako važna i snažna. To me je posebno ganulo, to da smo svi skupa s Isusom, s Marijom. Sjećam se, i vjerojatno nikad ne ću zaboraviti, 1995. godine u daljini su se čule eksplozije granata. Jedna gospođa pred crkvom plačući je došla do fra Slavka i govorila mu: „Svi ćemo umrijeti, svi ćemo umrijeti!“ Fra Slavko ju je zagrlio i mirno govorio: „Nitko ne će umrijeti, ne bojte se.“ Svih nas se dojmio taj njegov mir i pouzdanje u Boga koje je i na nas prelazilo. To ne ću zaboraviti, to pouzdanje u Boga!

Kad ste počeli osjećati svećenički poziv?

Svećenički poziv osjećao sam u isto vrijeme kad je u meni rasla želja da posjetim Međugorje, dakle 1994. godine. Moj svećenički poziv i Međugorje živo su povezani, nikako ih ne mogu razdvajati niti mogu govoriti o jednom a da ne govorim o drugom. Moje svećeničko zvanje plod je ukazanja Kraljice Mira.

Svi se trebamo upitati što je Međugorje

Koliko ste puta bili u Međugorju i što Vas vuče da dolazite?

putem obraćenja. Bog nam daje šansu, šalje nam svoju majku, koja nas zove da se obraćamo i idemo za Isusom, njezinim sinom, da ga primimo za brata, prijatelja i Boga... ako taj Marijin poziv ne poslušamo, mislim da će loše za nas završiti. Tu šansu imamo već preko dvadeset devet godina, svaki dan, što je uistinu jedinstveno u povijesti čovječanstva. Mi, svatko na svoj način, moramo biti svjedoci te neizmjerne Božje milosti.

Neki kažu da su Gospine poruke jednostavne, da se ponavljaju. Kao magistar teologije i filozofije, i kao svećenik, imate li s time problema?

Kazati da su poruke jednostavne i da se ponavljaju, može se samo ako se površno i brzo čitaju, no ako ih čitate sabrano, polagano, ne možete se ne začuditi kako su duboke biblijske poruke dane na tako jednostavan način. Čitajući poruke, zapravo bolje razumijevam Sveto pismo, ono mi postaje bliže.

Treći dan ukazanja Gospa je vidiocima kazala: "Mir, mir, mir i samo mir, mir mora zavladati između čovjeka i Boga, a i između ljudi." Naravno, tada u našem okruženju nije bilo rata niti njegovih znakova pa su ljudi teško shvaćali tu poruku. No, nakon deset godina uslijedio je rat, i svima nam je bio jasan taj, rekao bih, dramatičan Gospin poziv. Što danas mislite o tom Gospinu pozivu?

Mir je najveći Božji dar, koji je vezan za dar mudrosti, dar Svetoga Duha mudrosti. Marija nam želi dati puni, pravi mir, jer mir je istodobno radost. To nije mir groblja, već mir radosti, kao u Kani, posvemašnji mir i radost, a to nam Bog želi dati.

Bog ne želi da propadnemo

Sveta Stolica osnovala je međunarodno povjerenstvo za Međugorje. Koliko Vam to znači?

Znači mi mnogo i ufam se da će povjerenstvo objektivno djelovati i ako bude djelovalo objektivno, istina će se iznaći. Sve što sam doživljavao, gledao i slušao svih minulih godina za svojih hodočašća ovamo, mislim da će istina biti da je riječ o Božjem djelu, da je Bog ovdje na djelu, jer nemoguće je da vrag nagovara ljude na ispovijed, ne može on reći da slijedimo Isusa i da čitamo Sv. pismo, to vrag ne može reći. Vrag ne radi sam protiv sebe pa da nam sve to govori. Tako može govoriti samo Bog, samo Bog nas može strpljivo zvati, zvati i zvat, to je Božje djelo.

Imate li u svojoj biskupiji međugorskih molitvenih programa?

Nažalost, ne. Koliko mogu vidjeti, francuski biskupi ne podupiru Međugorje, a jedan je visokorangirani duhovnik, govoreći o tome, kazao kako ćemo svi to skupo platiti. U Francuskoj ima svega, ljudima ništa ne nedostaje, ali vjera se hladi. Može se općenito reći, što je više materijalnih dobara, manje je Boga, manje je Gospa i vjere. Ljudi, jednostavno, ne znaju zahvaliti. Svi moramo moliti za vjeru, da crkve opet postanu pune jer su, nažalost, mnoge posve prazne.

Dolazite već dugo i poprilično ste upoznali Međugorje pa bih Vas upitao što biste preporučili nama koji stalno živimo u njemu?

Vi imate vrlo tešku zadaću jer morate biti slika Marijinih poruka. Vi prvi morate živjeti ono što Marija govori, a to nije lako, jer ste prva crta borbe za dobro.

Na Vašoj mladomisničkoj spomen-sličici nije neki svetac ili svetica već križ na Križevcu. Zašto ste se odlučili za taj motiv?

Za mene je ovo najljepši kraj na svijetu, a na Križevcu sam imao duboke doživljaje pa sam držao posve prirodnim da na spomen-sličici moje mlade Mise bude križ s Križevca. Kad sam ovdje, uvijek osjećam veliku potrebu pokloniti se tom križu i istodobno, boravak kraj njega ispunja me neopisivom radošću.

Je li Vas netko u Francuskoj pitao odakle taj križ na sličici?

Da, pitali su me gdje se nalazi taj križ, a kad sam im kazao da je iz Međugorja, dalje su pitali gdje je Međugorje. Uvjeren sam da će mnogi u Međugorje i Gospi biti privučeni i tom malom spomen-sličicom.

Velečasni Borise, Međugorje sutra?

Globalno, svijet ne ide putem dobra, putem svetosti, to svi vidimo. Pobačaji, homoseksualni brakovi, genetske manipulacije, razvodi brakova; naša društva, naša politika sve nas snažnije podsjećaju na Betlehem – nema mjesta za Isusa. Bez obraćenja, na koje nas svakodnevno poziva Marija, mi idemo u propast. U Međugorju nas Marija zove na obraćenje, Bog ne želi da mi propadnemo, i vjerujem da će plodovi ukazanja u Međugorju biti taj snažni preokret prema putu obraćenja. Drugoga nam puta nema.

Na koncu razgovora, na koji se rado odazvao, vlč. Boris Milavec svim čitateljima Glasnika mira podijelio je svoj mladomisnički blagoslov.

Gospa Trsatska i Sveta kućica

Zbog gubitka Svete kućice, neutješnim Trsaćanima papa Urban V. godine 1367. šalje čudotvornu sliku Majke Božje imena „Majka milosti“. Predaja kaže da je sliku naslikao sv. Luka Evangelist. Izrađena je na cedrovoj dasci i podijeljena na tri polja. Radi iskazivanog štovanja, slika je 8. rujna 1715., pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora, okrunjena čistim zlatom. Bila je to prva Marijina slika izvan Italije koju je dao okruniti neki papa.

Priredio fra Karlo Lovrić

Svetište Gospe Trsatske spada među najstarija hrvatska marijanska svetišta. Trsat je dio grada Rijeke na kojem se nalazi samostan s Gospinom crkvom, koji pripada Hrvatskoj franjevačkoj provinciji sv. Ćirila i Metoda, sa sjedištem u Zagrebu.

Franjevci iz Bosanske vikarije

Gospina crkva danas je poznato svetište i hodočasničko odredište u koje stižu ljudi iz svih dijelova Hrvatske i iz inozemstva. U njoj su grobovi nekih članova grofovske obitelji

Frankopana i grob Petra Kružića, graditelja znamenitih stuba do trsatskog svetišta.

O gradnji crkve razmišljao je Nikola IV. Frankopan, no gradnju je, s dopuštanjem pape Nikole V., započeo njegov sin, knez Martin Frankopan, zavjetujući se franjevcima, god. 1453., obvezom gradnje crkve i franjevačkog samostana na mjestu gdje se, prema legendi, od 1291. do 1294. nalazila Bogorodičina kućica. Nakon izgradnje, doveo je franjevce iz Bosanske vikarije. Na mjestu današnje bazilike gotovo dva stoljeća bila je kapela, koju je dao izgraditi Nikola Frankopan. Crkva koja je iz nje nastala, zahvaćala je prostor svetišta i polovicu glavne crkvene lađe današnje građevine. Lijeva crkvena lađa i pročelje podignuti su poslije. Sada crkvu čine dvije lađe. Znamenita su i dva samostanska klaustra te ljetna blagovaoonica. Najzaslužniji za današnji izgled crkve je Franjo Glavinić, tadašnji gvardijan samostana, koji je u kolovozu 1644. pokrenuo radove na njezinoj obnovi i proširenju. Crkva je dobila konačni izgled god. 1824., kad je produžena 6 metara, a dodan joj je i zvonik.

Današnja bazilika splet je gotičko-renesansno-barokno-bidermajerskih graditeljskih faza. Rese je oltarske slike sv. Mihovila, sv. Katarine i sv. Nikole, manirističkog slikara iz Švicarske, franjevca Serafina Schöna, slikara C. Tasce i drugih poznatih umjetnika iz 17. i 18. stoljeća.

Unutrašnjost crkve

Na današnjoj se crkvi isprepliću mnogobrojni stilovi i povijesna razdoblja. Na bidermajerskom pročelju iz prve polovice 19. st. koriste se portali iz 17. st. U crkvi postoje samo dvije lađe: prvotna i lijeva, nastale objedinjavanjem nekadašnjih pobočnih kapele. Propovjedaonica i pobočni barokni oltari drvorezbarski su radovi koji polikromijom imitiraju višestruko skuplje mramorne oltare. Giovanni Pietro Telesphoro de Pomis, Talijan koji se rodio u Grazu, naslikao je svetu Anu Trojnu, palu središnjeg oltara na bočnom zidu lijevog broda.

Na drvenom oltaru svetog Nikole, na desnome bočnom zidu i mramornim oltarima lijevo i desno od trijumfalnog luka svetišta, pale je izradio Švicarac Serafin Schön, koji je u prvoj polovici 17. st. na Trsatu ostavio veliki opus. Prepoznatljiv je po maniristički izduženim likovima prozračne draperije. Cristophoro Tasca iz Bergama naslikao je veliku palu Navještenja, koja se nalazi iznad trijumfalnog luka. Raskošnu kovanu rešetku, koja zatvara svetište, god. 1705. donirao je senjski nadbiskup Petar Brajković, a monumentalni mramorni glavni oltar god. 1695. donirao je zagrebački sudac Ivan Uzolin.

Čudotvorna slika

Zbog gubitka Svete kućice, neutješnim Trsaćanima papa Urban V. godine 1367. šalje čudotvornu sliku Majke Božje imena „Majka milosti“.

Predaja kaže da je sliku naslikao sv. Luka Evangelist. Izrađena je na cedrovoj dasci i podijeljena na tri polja. Radi iskazivanog štovanja, slika je 8. rujna 1715. pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora okrunjena čistim zlatom. Bila je to prva Marijina slika izvan Italije koju je dao okruniti neki papa. „Majka milosti“ ima iznimno značenje u stvaranju kulta Djevice Marije na Trsatu. Sveti Otac već u 15. st. dopušta poseban oprost onima koji je pohode. Slika se i danas cijeni zbog milosti koju po njoj Marija dijeli svojim štovateljima. Na glavnom je oltaru i iznaša se iz crkve prigodom procesija na blagdan Gospe Trsatske ili Velike Gospe.

Lijepo je čuti od hodočasnika iz Rijeke da ih dolazak u Međugorje još više povezuje s Gospom Trsatskom. A zar bi moglo i smjelo biti drukčije?!

Loretto – Gospina kućica

Gradić Loretto, s 11.000 stanovnika, nalazi se u središnjoj Italiji, u provinciji Ancone.

Smjestio se na blagoj uzvisini iznad desne obale rijeke Musone, u priobalju Jadranskog mora. Udaljen je 22 km od Ancone, okružen

seoskim gospodarstvima i maslinicima, ima odlike i gorskog i primorskog kraja te kao i ostala mjesta u regiji, omogućuje prekrasan pogled s Apenina na Jadran.

Dakako, ovo o Lorettu ne bi bilo zanimljivo čitateljima *Glasnika mira* da nije riječ o poznatom svetištu. Iz blizine toga svetišta, iz Ancone, svakodnevno, kroz cijelu godinu trajekti prevezu do Splita na tisuće i tisuće autobusa i osobnih automobila s hodočascima. Dakako, Split im nije krajnje odredište, nego Međugorje. A zašto? Talijane koji prelaze na istočnu obalu Jadrana ne zanima ni poznata Dioklecijanova palača ni druge starine, pa ni sveti Dujce u Splitu, nego 150 km udaljeno selo Međugorje, bez ikakvih umjetničkih starina, ali bogato dvama brdašcima koja, kako tvrdi šestero vidjelaca iz sela Bijakovića, župa Međugorje, još uvijek „ugošćuju“ Kraljicu Mira. Bez Kraljice Mira, Međugorje bi ostalo nepoznato i zabačeno selo. Gospa je 1981. župi Međugorje i ljudima cijeloga svijeta poslala poruku o svom imenu: „Ja sam Kraljica Mira“. Iako je poruka poslana po nesigurnim „poštarićima“ – šestero seoske djece! – i bila podložna vrlo strogoj kontroli Udbe, brzo se proširila upravo zbog te stroge kontrole. Neki su dolazili uvjeriti se u „laž“, a drugi u istinu. Bog se poslužio i onima koji su govorili da je to izmišljotina, ali daleko više onima koji su u poruci prepoznali istinitost sadržaja i došli, poput „mudraca s istoka“, „vidjeti stablo s kojega se beru tako divni plodovi“ (kardinal Schönborn).

A sada čujmo što se to događalo s Lorettom, jesu li u tom mjestu „poštari“ bili anđeli...

Bazilika svetišta Svete kućice

Jezgra razvoja Loreta je bazilika svetišta Svete kućice, koja je, kako legenda kaže, ugostila poznatu kuću Isusova rođenja. Predaja govori da je u noći 10. prosinca 1294. na obale Italije, na krilima anđela, iz Palestine donesena Sveta kućica iz Nazareta. Vjeruje se kako je u toj kući rođena i odrasla Marija i kako je u njoj doživjela susret s anđelom Gabrijelom, koji joj je najvjestio da će začeti Isusa po Duhu Svetomu. Tu je živjela s Isusom i Josipom za Isusova djetinjstva. Nakon Isusova uzašašća na nebo, apostoli su kuću pretvorili u crkvu.

Gospina se kuća sastojala od dva dijela. Jedan je kamena spilja, i ona se još uvijek časti u bazilici Navještenja u Nazaretu, a drugi je jedna kuća blizu te kamene spilje. I tu kamenu kuću anđeli su, god. 1291., najprije prenijeli na Trsat, a onda na brežuljak Loretto, god. 1294., u vrijeme kad su križari istjerani iz Palestine.

Na temelju novih saznanja koja počivaju na dokumentima i arheološkim iskopavanjima ispod Svete kuće, kao i na filološkim i ikonografskim studijama, stvara se hipoteza da je kamenje Svete kuće u Lorettu preneseno ljudskim rukama, tj. brodom.

Nije davno pronađen dokument iz godine 1294. u kojem piše kako je Nicofero Angelo, vojvoda Epira, povodom svadbe svo-

je kćeri, njezinu zaručniku predao različite darove. I tu se izričito spominju „svete stijene, uzete iz Kuće naše Gospe, Djevice i Majke Božje“. Ovaj iskaz potvrđuju i neki znanstvenici, koji početkom 20. st. jamče kako su u jednom dokumentu Vatikanske pisane, koji se danas više ne može naći, čitali da je jedna poznata bizantinska obitelj u 13. st. spasila kamenje Svete kuće u Nazaretu od saracenskog pustošenja, prevezla ga u Lorettu i opet tamo podigla Svetu kuću. Daljnju potvrdu dokumenta iz godine 1294. daju arheološki nalazi, među ostalim i dvije novčane kovanice vojvode od Atene (1287. – 1308.), dakle iz vremena kada je Kuća prenesena. (Vojvoda je bio rođak gore spomenute zaručnice i gospodar zaručnikova lena).

Narodna predaja da je Sveta kuća prenesena anđeoskom rukom može se objasniti tako, što riječ „anđeoska“ dolazi od obiteljskog imena Angelo.

Je li Sveta kuća u Lorettu došla ljudskom ili anđeoskom rukom, nije toliko bitno, ali je jedno sigurno: Lorettu ima posebnu povezanost s Kućom Marije iz Nazareta.

Ova izvrsna relikvija je za svakog hodočasnika prigoda i poziv da, moleći, promatra teološke i duhovne poruke Svetišta.

Predanje Majci Božjoj Loretskoj

O Marijo, neoskvrnjena Djevice, dolažimo ti puni povjerenja: primi danas naše skromne molitve i našu predanost.

O Majko, ti si Božanskog Spasitelja u svojoj prečistoj utrobi nosila; uzmi naše darove kao znak vjere i djetinje ljubavi, pri čemu mi u duhu ulazimo u tvoju Svetu kuću. Ona je prisutnošću tvoje Svete obitelji u pravom smislu postala Božja kuća i mi želimo da sve kršćanske obitelji budu prožete njezinim duhom.

Od Isusa neka nauči svako dijete duha poslušnosti i rada. Od tebe, Marijo, neka nauči svaka žena smjernost i spremnost na žrtvu. Od Josipa, koji je za Isusa i za tebe živio, neka nauči svaki muž vjerovati u Boga i živjeti u obitelji i u društvu u vjernosti i poštenju.

Marijo, mi se molimo tebi za našega papu i za čitavu Crkvu, za našu domovinu i za sve narode zemlje, za crkvene i državne uredbe, za patnike i grješnike. Mi se posvećujemo tebi.

Duhom u tvojoj Kući prisutni, u kojoj si začela Duhom Svetim, ponavljamo sa živom vjerom pred tobom, o Marijo, riječi anđela Gabrijela: „Zdravo, milosti puna, Gospodin s tobom!“ i još jednom ti dozivamo: „Zdravo, Marijo, Majko Isusova i Majko Crkve!“

Otkvači, zakači, prijatelju

Postavimo li stvari u svom životu na mjesto, vjerujem da će nam biti mnogo lakše postaviti ih i u društvu, odnosno da će ono doći barem blizu svoga dovršetka. To, pak, znači otkvačiti sve ono što nas pokušava prevariti. Mogu to biti neke novine, neke tv i radijske postaje, internetske stranice, prijatelji, pa i mi sami. Svejedno.

Miljenko Stojić

Gledam svoju posljednju knjigu na stolu. Nisam je još poslao kamo je trebalo, odnosno kamo ja mislim da bi trebalo. A nije ona ništa kri-va. Samo nekako ne nalazim vremena za nju. Ili je u pitanju podsvijest? Bio sam poprilično „oštar“ i izvan nekih uobičajenih tijekova pa... Razmišljam još o tome dok se spremam označiti je dovršenim poslom.

Naravno da bi bilo dobro kad bi čovjek mogao mnogo toga označiti prošlim vremenom. Ali to, jednostavno, ne ide. Recimo da smo se početkom osamdesetih godina prošlog stoljeća bili ponadali da će mnogo toga poteći drukčije. Čovječje, ukazala nam se Kraljica Mira! Mislim vidioćima, a oni su naši, zar ne? I što bi? Kako u kojem slučaju. Jedni pođuše za Gospom, makar i šepajući, drugi poput gledatelja nastaviše promatrati što se to zbiva te od vremena do vremena plješću ili zvižde. Treći su odmahnuili rukom jer imaju važnijeg posla. Karijera i sve povezano s njom neprestano ih zovu pa kako da se oglušuje? I na kraju svega dođe netko i kaže, onako šatrovački, da „otkačiš“. Možda se u prvi mah i ne snađeš, ali on misli ozbiljno. Preostaje ti zato razmišljati kako se ponovno „zakačiti“, iako ti se sve to čini maglovitim. Gdje si pogriješio?

Podimo od nekih događaja ovih posljednjih mjeseci. Društvena se hrvatska pozornica itekako uzbivala. Komunistam se malo osokolio i vidljivije nego prije provirio na dnevnu zbilju. S njim i jugoslavenstvo, tatini i mamini sinovi, zveckanje tamničkim uzama kao nekada, govor koji neprestano nešto brblja a nikako da nešto kaže. I onda se nađe netko i neki koji prstom upriješe u sve to. Nastade nesmiljena strka. Tko se to usu-di dirati stare, besprijekorne istine?! Ne sna-đoše se najbolje ni svi branitelji tog diranja. Složiše se s ocjenom stanja, ali način bi, kao, trebao biti drukčiji. Nisam uspio razumjeti kakav. Ako je nešto jasno, onda je ono dubo-ko do bola. Uvijek ima onih koji će se s tim složiti i onih koji ne će, ali će to uvijek zahva-ćati naše dubine. Prisjećam se svojih život-nih iskustava. Jest, uvijek je bilo tako. Jasno-

ća je donosila opredjeljivanje. Jesam li uvijek slijedio taj put? Ne ću ovako javno odgovori-ti, kao što ni od drugih to ne tražim. Učinit ću to u tišini sobe, dok preispitujem svoja ži-votna uvjerenja.

Kolikogod bile umilne i blage, riječi Kra-rljice Mira su jasne, odrješite, zahtijevaju od nas opredjeljivanje. Znam, rado bismo uči-nili da to ne moramo. Jer, opredijelim li se ne ću više imati podršku tog i tog, otkaćit će me, a ja bih trebao biti zakačen, da bih postao to i to. Ovo su suvremena vremena. Kompromis se traži. Pusti ćudoređe, katekizam, obi-teljske istine. Kad dođem s novim ovlastima, ne će se baš tražiti kojim sam sve to putovi-ma išao. Bitna je pobjeda i ništa više. Hm, čini mi se dobro dvojbena govor, da ne kažem potpuno promašen. Da nas je Kraljica Mira tomu učila, još bismo mi skakutali u komu-nističkom vrtiću. Nije bitno što je ne spo-minju previše u kontekstu njegova pada, ali upravo je ona glavni krivac za to. Bila je ja-sna i odlučna te se komunistam otkaći iz naše svakidašnjice poput šarenog dječjeg balona kad ga vjetar malo uhvati pod svoje. I zakači-smo se s demokracijom, u kojem god znače-nju to shvatili. Cure godine, a naša nas povi-ješt neprestano pita što i kako radimo.

Ako ćemo biti iskreni, teško je sebi odgo-voriti na ovakvo pitanje. Znamo da ne mo-žemo lagati, ne možemo li još nešto suvislo odgovoriti, možemo se samo crvenjeti. Na-

kon toga... Eh, da, ovdje mi računalo poje-de već napisan tekst. Kad sam ga htio pregle-dati i popraviti, njega već ne bi. To je ta naša svakidašnjica premrežena tehnikom, koja će jednoga dana postati poviješću. Ne bude-mo li dovoljno dugo živjeli, netko će je dru-gi promatrati. I što će vidjeti? Grčevitu bor-bu za uspjehom (samo što li je to, Bože moj) u životu ili će vidjeti opuštena čovjeka koji je uživao u tom životu služeći se svime dobrim u sebi i oko sebe? Kad se već mora birati, bo-lje je birati ovo drugo. Zakačiš se, prijatelju, i svijet je tvoj! Tko ne vjeruje neka pokuša i ako i tada ne povjeruje neka se slobodno dadne u svakidašnju utrku svim mogućim i nemogućim životnim stazama.

Postavimo li stvari u svom životu na mje-sto, vjerujem da će nam biti mnogo lakše po-staviti ih i u društvu, odnosno da će ono doći barem blizu svoga dovršetka. To, pak, znači otkvačiti sve ono što nas pokušava prevari-ti. Mogu to biti neke novine, neke tv i radijs-ke postaje, internetske stranice, prijatelji, pa i mi sami. Svejedno.

Sve dok se ne otkvačimo od zla i prika-ćimo na dobro, putovati nam je pustinjom kojoj kraja nigdje nema. Ako nismo nešto takva vidjeli uživo, onda barem jesmo na fil-movima. I uvijek je strašno, zar ne? Zahvali-mo, dakle, Kraljici Mira što nas iz dana u dan uči kako biti svoj, biti sa svima, jednostavno, kako biti čovjek na pravome mjestu.

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i u Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Poklonite im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija.paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
MIRA
MEĐUGORJE
Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,8 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 98,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Tjedni molitveni program
– zimski raspored (od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizm: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. Misa na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

